

04 16 NİSAN REFERANDUM SONUÇLARI ŞAİBELİDİR

06 AVUKATLARDAN ADALET NÖBETİNE DESTEK YÜRÜYÜŞÜ

15 BARO MECLİSİ 42. OLAĞAN GENEL KURULU TOPLANDI

İLK HSK TASARRUFUNA EGEMEN OLAN ALGI, SON OLMALIDIR.....	2	GÜVENLİK HUKUKUNA İLİŞKİN SORUNLAR.....	27
TEVEKKÜL DÖNEMİ BİTMİŞTİR	3	ÇOCUK HUKUKU ve MEDYA	30
PAROLA HUKUK, İŞARETİ DEMOKRASİ.....	7	DENİZ İCRA HUKUKUNUN	32
HUKUKU ARAMA MÜCADELESİNE DEVAM EDECEĞİZ	8	GÜNCEL SORUNLARI I-II.....	32
ADALET NÖBETİ DEVAM EDİYOR	9	HUKUKA FELSEFİ VE SOSYOLOJİK BAKIŞLAR VIII	34
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA FEYZİOĞLU YENİDEN SEÇİLDİ	10	İÇTİHAT İZLEME TOPLANTISI II	35
EGE VE MARMARA BÖLGESİ GENİŞLETİLMİŞ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI YAPILDI	13	LOJİSTİK VE SİGORTA; BUGÜNÜ VE GELECEĞİ	36
OHAL İŞLEMLERİNİ İNCELEME KOMİSYONU ETKİLİ BİR BAŞVURU YOLU SAĞLAYABİLİR Mİ?.....	19	LOJİSTİK VE SİGORTA HUKUKUNDA TAHKİM VE ARABULUCULUK.....	38
HUKUKÇULARDAN OHAL KOMİSYONU UYARISI	21	TÜRKİYE'DE İŞÇİ AVUKATLIK	40
REFERANDUM VE DENETİM MEKANİZMALARI.....	22	EĞİTİM.....	41
AİLE HUKUKUNDA YARGITAY UYGULAMALARI.....	24	AMA ÖLMEMİŞ DEĞİL Mİ BABA Av. HÜSEYİN ÖZBEK.....	45
GAYRİMENKUL SERTİFİKALARININ HUKUKİ, SEKTÖREL VE İHRAÇÇI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	26	SOSYAL ETKİNLİKLER.....	46
İŞ HUKUKU VE SOSYAL		HABERLER	48
		DOSYA	57
		KÜLTÜR SANAT	65
		RUHSAT ALANLAR.....	69

BARO

Meslek Andımız; Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine and içerim.

İki ayda bir yayımlanır. Yıl: 15 Sayı: 139
Yayın Türü: Yerel Süreli

Sahibi:
İstanbul Barosu Adına Baro Başkanı
Av. Mehmet DURAKOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Cengiz YAKA

Yayıncı Sorumlu Yönetim Kurulu Üyeleri
Av. İsmail GÖMLEKLİ
Av. Şahin EROL
Av. Süreyya TURAN

Editör
Ayhan DİNÇ

Fotoğraflar
B. Naci ÇETECİ

Yönetim Yeri
Galipdede Cad. Balkon Çıkmaşı No 6
Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0212 251 63 25 (Pbx)
Faks: 0212 245 68 00
www.istanbulbarosu.org.tr
info@istanbulbarosu.org.tr
ISSN: 1304-9488

Tasarım / Baskı
Ege Reklam Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.
Ege Plaza, Esatpaşa Mah.,
Ziyapaşa Cad. No:4
Ataşehir / İstanbul
Tel: 0216 470 44 70
Fax: 0216 472 84 05
www.egebasim.com.tr

İstanbul Barosu Aylık Bülteni'nde yayınlanan yazıların tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek kısmi alıntı yapılabilir. Yazıların sorumluluğu yazarlara, ilan sorumluluğu ilan verenlere aittir.

ADALETSİZ SAVUNMA, SAVUNMASIZ ADALET OLMAZ!

Bugün yeni bir "Adli Yıl" başlıyor. Avukatlar, adli yıla kaygıyla başlıyor.

OHAL FİİLİ BİR REJİME DÖNÜŞTÜ

- Alçakça sortilerle başlatılan darbe girişiminin önlenmesinden sonra ilan edilen OHAL, amacını gölgede bırakarak, Hukuk Devleti iddiasını köreltecek boyuta vardırdı.
- KHK'lar eliyle TBMM işlevsiz kınıyor.
- Terörle mücadele için ilan edilen OHAL+KHK Rejimi ile elde edilen "sorumsuzluk", muhalif unsurların sindirilmesi amacıyla kullanılıyor.
- Aylarca bir türlü hazırlanamayan iddianamelerle, "burun sürtme cezaları" verilebiliyor.
- Anayasa Mahkemesi, varlık nedeni olan anayasal denetimi reddederek, demokratik rejimi güvencesiz kılabiliyor.
- Evrensel Hukukun genel kabule ulaştığı; Adil Yargılanma, Adalete Erişim, Hukuk Güvenliği ve Lekelenmeme kavramları yok sayılıyor.
- Yargı, siyaset stratejilerinin uygulama alanı olarak kullanılıyor.
- Yargıç teminatı ve savcı güvencesi, tayin ve soruşturmalarda ortadan kalktı.
- Özel Görevli Mahkemeler, yerini Sulh Ceza Hakimliklerine bıraktı. Fiili görevlendirmelerle, yetkileri özelleştirilen Mahkemeler açılıyor.
- Anayasa ve Ceza Yasalarının açık hükmüne rağmen, yargıya talimat niteliği taşıyan cümleler, fütursuzca kurulabiliyor.

SAVUNMA HAKKI YOK SAYILIYOR

- Cezaevinde avukat görüşmeleri, kamu görevlileri eşliğinde ve kamera görüntüleri altında yapılıyor.
- Avukatın, yasalarla güvence altına alınan ve yurttaşı korumayı amaçlayan, sır saklama yükümlülüğü yok sayılıyor.
- Avukatların soruşturma dosyalarına erişimleri engelleniyor.
- FETÖ mensubu oldukları iddiası ile görevden alınan hakim ve savcıların yıllarca protokol kapısından içeri alındığı adliyelere, avukatlar ancak aranarak girebiliyor.
- Mesleğin itibarsızlaştırılmasına yönelik çabalarla, yargılama sakatlanıyor.
- Avukatın duruşma salonundan zorla çıkarılması, müdafilikten men edilmesi gibi yeni düzenlemeler getirilebiliyor.
- Yine işkence ve kötü muamele sesleri duyuluyor.

Türkiye yeni adli yıla, bu koşullarda giriyor.

Yurttaşların hak arama özgürlüklerinin temsilcileri konumunda bulunan avukatlar, bütün kaygılarına rağmen, inançla mücadele veriyorlar. Çünkü onlar, savunma hakkının kutsallığına olan inançlarını, mücadeleleri ile pekiştiriyorlar.

Savunmanın yılmaz ve özverili mensubu ve temsilcisi olan avukat meslektaşlarımızın, hukuk değerlerini yaşayan ve yaşatan yargı mensuplarımızın ve tüm yurttaşlarımızın yeni adli yılı kutlu ve "adil" olsun.

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE ARTIK HUKUK DEVLETİ DEĞİL

İstanbul Barosu Başkanı **Avukat Mehmet Durakoğlu**, yargıda kadrolaşmanın tehlikesi konusunda uyardı: Durakoğlu, Bertolt Brecht'in de dediği gibi, 'Adalet, ekmek gibi, su gibi gerekli. O nedenle Mücadele şart' dedi.

Cumhuriyet Gazetesi Muhabiri **Canan Coşkun** İstanbul Barosu Başkanı Av. Mehmet Durakoğlu ile son dönemde yürüyüşlere konu olan, kamuoyunun talebi haline gelen '**adalet**' kavramı üzerine bir röportaj yaptı. Dünyanın en büyük barosu olan İstanbul Barosu'nun başkanı ve avukatlık görevini bir arada yürüten Durakoğlu, bu söyleşide avukatlık mesleğinin pasifize edilmesinden, Anayasa Mahkemesi'nin kendi varlığını sorgulattıran kararlarına kadar pek çok konuda önemli açıklamalarda bulundu.

Canan Coşkun: Önce Ergenekon, Balyoz kumpasları, şimdilerde ise FETÖ soruşturmalarında alakasız insanların suçlanması, yargıya olan güveni azalttı. Böylesi kaotik bir dönemde İstanbul Barosu'nun başında olmak nasıl bir sorumluluk?

Av. Mehmet Durakoğlu: Çok ciddi bir sorumluluk. Ben Türkiye'nin Cumhuriyet tarihi boyunca en ciddi yargı krizini yaşadığını düşünüyorum. Bunu sadece bir tespit bağlamında söylemiyorum. Çünkü yurttaşlara da sorulduğunda Türkiye'de adaletle olan güvenin yüzde 30'lara bile varamadığını görüyoruz. Buradaki miladın 2010 referandumu olduğunu düşünüyorum. 2010 referandumu siyasal iktidar tarafından yargıdaki kadrolaşmanın sağlanması amacıyla gerçekleştirilmişti. Maalesef biz bunu o zamanlarda yeterince anlatmayı başaramadık. O referandum süresi boyunca İstanbul Barosu

olarak çok büyük mücadele verdik, 'hayır' denmesini sağlamaya çalıştık ama olmadı. Geldiğimiz nokta önce Türk Silahlı Kuvvetleri'nin itibarsızlaştırılmasına yönelik Ergenekon ve Balyoz soruşturmalarına neden oldu; arkasından da yargıda ciddi bir kadrolaşmaya. 15 Temmuz'dan sonra mevcut hâkim ve savcılarının üçte biri görevlerinden ihraç edildi, dörtte biri de hapse atıldı. Bu 2010 referandumunun bizi getirdiği temel noktadır. 2010 referandumundan Türk halkı 'evet' demeseydi eğer Türkiye 15 Temmuz darbesini yaşamazdı.

Adalet mücadelesi herkesin görevi

CC: *Hukukun bu denli hiçe sayıldığı bir dönemde İstanbul Barosu ve hukuk örgütlerinin ne yapması gerekir?*

MD: Mücadele etmesi gerekiyor. Herkes ayağa kalktı. Öteden beri bizim sorunumuz konu-

munda bulunan adalet konusu şimdi toplumsal bir konuma geldi. Bertolt Brecht "Adalet ekmek gibi, su gibi gereklidir" diyor. Adalet gerçekten de ekmek gibi, su gibi gerekli. Bizim toplumumuzda insanlar aş, iş, ekmek, su istiyor ama adalet istemiyorlar. Bu bakış açısını değiştirmemiz gerekiyor. Gelişen süreç bir ölçüde de olsa toplumun adalet duyarlılığını sağlayabilecek bir noktaya doğru toplumu çekiyor. Bu sürece biz de katkı vermeye çalışıyoruz. Sürecin içinde olmak bizim için son derece önemli. Yargı bağımsızlığı olgusuna karşı toplumun hassasiyetinin sağlanması gerekiyor. Sanılıyor ki yargı bağımsızlığı avukatın, hâkimin, savcının bir görevi. Oysa böyle değil. Yargı bağımsızlığı insanca ve onurlu yaşamak demektir, hukuk güvenliği demektir. Alnı ak, başı dik olan insanın alnı ak başı dik dolaşabilmesidir yargı bağımsızlığı. Sabah saat

6'da kapı çalındığında gelenin sütçü olması demektir. Türkiye bugün hukuk devleti olma niteliğini kaybetmiştir ve kaybetmesinin nedeni de 15 Temmuz'dan sonra başlayan süreçte OHAL, ona bağlı çıkarılan KHK'ler ve KHK'lerin anayasal denetimini yapmaktan vazgeçen Anayasa Mahkemesi kararlarıdır. Bunlara yeniden kavuşmadan Türkiye'nin bir hukuk devleti, bir demokratik devlet olması özelliğini yeniden kazanmasının mümkün olmadığını düşünüyorum. Biz de bu anlamda, bu uğurda mücadele vermeye çalışıyoruz.

CC: Adalet kavramının içi siyasi iktidar ve dolayısıyla mahkemeler eliyle boşaltılıyorken İstanbul Barosu Başkanlığı görevinizin yanı sıra avukat olmak nasıl bir şey?

MD: Yargı sülhlerinin içerisinde OHAL'in, bu dönemin özelliklerinin en çok vurduğu meslek avukatlık mesleği. Çünkü biz

KHK'lerle getirilen bazı sınırlamalar nedeniyle savunma görevimizi bir ölçüde yapabiliyoruz. Soruşturmalarda avukatların dosya numarasını elde etmelerine bile kısıtlama getirildi. Hiçbir avukatın yeni adli yıla umutlu girdiğini bilmiyorum. Yeni adli yıla 'daha kötü olabilir mi' kaygılarıyla giriyoruz. Adliyenin bütün odalarından adalet fişkırması gerekirken o odaların tümünün özenle kapatıldığı, kilitlendiği, 'adalet çıkmasın' diye uğraşıldığı bir tablonun içindeyiz. Ama bize hep mücadele düşüyor.

CC: Gündemde bir de tutuklulara tek tip elbise dayatılması var...

MD: Büyük ölçüde kesinleşmiş cezası olmayan insanların, tutukluluğun tedbir olarak uygulandığı insanların lekelenme ilkesi var. Ben yargılanıyorum tutukluyum, tutukluluğun çok kolay yapıldığı bir dönemde üs-

telik bana bir elbise giydireyosun ve yargılamaya da bununla gideceksin diyosun. Belki be- raat edeceğim. Ne olacak leke- lenmeme ilkesi? Kime ne anlata- cağım o süreç içerisinde? İnsan hakları, onurlu yaşamak içindir. İnsan hakları ihlal edilerek yar- gılama yapılmaz.

Adalet 'Nöbeti'nin destekçisi- yiz

CC: Adalet talebinden bahsetmişken İstanbul Adliyesi'nde avukatların doğrudan bu taleple başlattığı 'Adalet Nöbeti' var. Bu nöbeti nasıl değerlendiriyorsunuz?

MD: Cumhuriyet gazetesine ya- pılanların ortaya çıkardığı bir nöbet olarak gözüküyor özü itibarıyla. Ama içeriğine baktı- ğınız zaman Türkiye'deki ada- let ihtiyacının ve duyarlılığının gösterilmesi çabasının avukatlar tarafından somutlaştırılmış bir örneğidir bu.

CC: Adalet Nöbeti'ne Cumhuriyet iddianamesinin ortaya çıkmasının ardından kendiliğinden başlandı. İlk nöbete polis ve güvenlik görevlileri saldırdı, bir avukatın ayağı, birinin burnu kırıldı. Nöbete 10'uncu haftada katılmış olmanızın nedeni nedir?

MD: Adalet Nöbeti'nin başlaması ile ilgili olan kararlar baro tarafından verilmedi. Bir kısım avukatlar tarafından verilen bir karardı. O gün ilginç bir gelişme vardı. İlk nöbetin tutulduğu gün Berkin Elvan davası vardı. Güvenlik güçleri ile Adalet Nöbeti başladığı andan itibaren ben burada ilinti içerisindeydim. Konuşmaya çalışıyordum. Onlar Berkin Elvan davası ile Adalet Nöbeti'nin bir ilişkisi olduğunu iddia ediyorlardı. Bunun doğru olmadığını anlatmaya çalıştım. "Böyle bir dertleri yok" avukatların. Yukarıda devam eden dava ile aşağıda devam eden nöbetin alakası yok' dedim. Tamamen tesadüf olarak aynı gün bir araya gelmiş olan şeydi. Güvenlik güçleri bir taraftan Berkin Elvan davasında bazı şeylerin çikabileceğini düşünerek bunu değerlendirirken, bu taraftan da bu eylemin giderek ona yöneleceğini düşünüyorlardı. Bu nedenle ortaya çıkan tablo da bizi endişeye sevk etti. Ben özellikle o gün ortaya çıkan olayın o şekilde sonuçlanmaması için çok çaba sarf ettim ama doğrusu başaramadım. Adalet Nöbeti bir baro eylemi değil. Avukatların kendi içerisinde geliştirdikleri bir eylem. Ama baronun da desteklediği bir eylem. Bu tablonun, mücadelenin içindeyiz biz. O gün adliyeden avukatlara o biçimde müdahale edilmiş olmasının kabul edilebilir hiçbir yanı yok.

CC: Yargı krizinden çıkmanın reçetesi nedir?

MD: Kadrolaşma yapılmamalı Siyasal iktidar yargıda kadrolaşmaktan vazgeçmeli. Kendi şeyhini mehdi zanneden tek cemaat FETÖ değildi. Kadrolaşma, FETÖ cemaatini çekip başka bir cemaati oraya sokarak yapılmaya çalışıyorlarsa bunun ağır sonuçları olacaktır. Liyakat ilkesi geri gelmeli Liyakat anlayışı geliştirilmelidir. Bürokrasideki örgütlerin belirgin ölçüde liyakate dayalı olarak yapılması gerekiyor.

CC: Neden AYM var?

MD: Anayasa Mahkemesi'nin KHK'lerle mağdur edilenler için başvuru adresi olarak OHAL İnceleme Komisyonu'nu (OHALİK) adres gösterdiği kararı nedeniyle varlık nedenini sorguladı ve şunları söyledi: "OHAL nedeniyle mağdur olanlar için OHALİK kuruldu. Anayasa Mahkemesi o dosyaları 1,5 sene beklettikten sonra orayı adres gösterdi. En iyimser tahminle ilk kararın 5 yıl sonra verilebileceği gibi tahminler yapıldığı zaman Türkiye'de adalete erişim dediğimiz sürecin de aslında tıkalı olduğuna tanık olmaya başladık. Adalete erişim de evrensel hukukun genel kabule ulaştırdığı ilkelerden biri. Öyle anlaşılıyor ki, özellikle AİHM'in OHALİK'i adres gösterdiği kararı, bu komisyonun hükümetin Venedik Komisyonu ile bir anlaşma içerisinde kurulduğunu gösteriyor. Bu nedenle de adalete erişim noktasında AİHM'in de Venedik Komisyonu'nun da yeterince adil davranmadığı gerçeğini bize anlatıyor. AYM'nin bu noktadaki konunun son derece önemli olduğunu düşünüyorum. AYM son verdiği ve OHALİK'i adreslediği kararı ve KHK'lerin anayasal denetimlerini yapmayacağına ilişkin kararı Türkiye'de idarenin ciddi biçimde artık hukuk dışına çıkmasını engelleyebilecek bütün mekanizmaların ortadan kalkması anlamına geliyor. Bu

andan itibaren 'Neden AYM var' sorusu son derece önemlidir. Ben buradan sormak istiyorum: "Neden AYM var?" Bir devletin hukuk devleti olmasını sağlayabilecek anayasal güvencelerden yurttaşlar yoksun kalabiliyorsa ve buna AYM ses çıkarmıyorsa niye var?"

(Cumhuriyet 06.09.2017)

15 TEMMUZ MİLAT OLMALIDIR

15 Temmuz 2016 tarihinde demokrasimize karşı girişilen hain saldırının 1. Yılıni doldurduk. Tam bir yıl önce alçakça sortilerle başlatılan darbe girişiminde, 249 yurttaşımızı şehit vermiştik. Binlerce yurttaşımızın da gazi olduğu bu kalıkmayı, halkın bu karşı duruşu ile TSK ve emniyet içindeki yurtseverlerin vatan sevgisine borçluyuz. Öncelikle, şehitlerimizi rahmetle anıyoruz. Gazilerimize minnet ve şükran duygularımızı yineliyoruz.

Tam bir yıl önce bugün, darbe girişiminin ilk evresinde, nereden ve kimden geldiğinin belli olmadığı saatlerde, resmî internet sitesinde demokrasiye bağlılığını “ilk” ilan eden kurumsallık olarak duyduğumuz övünçle ifade etmek isteriz ki, o saatlerde bağlılığımızı ilan ettiğimiz demokratik haklardan ve hukuk devletinden hızla uzaklaşmaktadır. Oysa bir darbe girişimini, üstelik de halkının sağduyusu ile engellemeyi başarabilmiş bir ülkenin demokrasi bağlamında çok daha ileri bir noktada olması beklenirdi.

Bu alçakça darbe girişiminin bize daha çok demokrasi gereksindirdiği düşüncesinin aksine, demokrasinin alternatifi olan bir OHAL+KHK rejimine yönelmek, 15 Temmuz’dan doğru dersler alamamış olmamızın sonucudur. Oysa Türk Halkının çok büyük bir çoğunluğunun mücadele edilmesi, yargılanması ve cezalandırılması konusunda

en küçük bir farklılık taşımadığı bir noktada, FETÖ/PDY ile olan savaşında, toplumun ayrıştırılması ve giderek bütün değerlendirmelerin aynı potada eritilerek, “oy konsolidasyonuna” araç kılınması, çok büyük bir fırsatın kaçırılmasına neden olmuştur.

Bir yıl sonra bugün, bu darbe girişiminden bilistifade ilan edilen OHAL ile gelinen nokta, demokratik hakların askıya alınması, TBMM’nin devre dışı kalması, hakların kullanılmasının “lütuf” seviyesinde değerlendirilmesi ve hak arama özgürlüğünün de ciddi şekilde tahrip edilmiş olmasıdır.

İstanbul Barosu olarak, 15 Temmuz’un siyasal iktidarı oluşturan AKP için ifade ettiği anlam çerçevesinde, yeni bir değerlendirmeye ihtiyaç doğuracağını düşünmüştük. O gün yaşanan hain girişimin sorumlularının, bir darbe yaşatacak düzeye gelebilmiş olmasında «hangi özel katkıların» mevcut olduğunu en iyi bilenlerin, sadece «Allahtan ve Milletten af dilemekle» yetinmek yerine, ciddi bir değişime ihtiyaç duyacakları kanısındaydık. Bir yıl sonra bugün böyle bir noktada bulunmadıklarını tespit etmenin üzüntüsünü duyuyoruz.

İktidarı oluşturan siyasal örgütlenmeye, FETÖ ile işbirliği içinde olduğu dönemleri sürekli anımsatmakta tatmin bulan bir algı içinde değiliz. Bizim - o arada bizim gibi düşünenlerin - bu hatırlatmayı yapmalarının nedeni,

AKP’nin bu darbe girişiminden çıkarsamalarının gözlenmesi talebidir.

Bilinmelidir ki, 15 Temmuz 2016 tarihi, AKP’nin siyasal İslam teorilerinin çıktığı tarihtir. Bu ülkede, aslında gerçek yurtseverlere ve gerçek Atatürkçülere karşı Silahlı Kuvvetlerden kaynaklı her darbeyi, sanki kendi ideolojik yaklaşımlarına ve onların gelişmesine karşı yapılmış gibi görüp gösteren AKP, 15 Temmuz 2016 tarihinde, salt “alını secdeye değdiği” için tercih edip büyüttüğü bir cemaatin, kendisine karşı giriştiği darbeyle karşılaştı. Türkiye Cumhuriyeti’nin temel değerlerini ve o arada özellikle de laikliği, bu son girişimin bu bağlamı nedeniyle “yeni den değerlendirme” ihtiyacı bu denli açık bir biçimde somutlanmışken, duymazlık ve görmezliğin tercih edilmesi, geleceğimizin biçimlendirilmesinde önemli bir açmaz olacaktır. İyi niyetli bu beklentimizde yine de geç olmadığı kanısındayız.

Tıpkı bu yeni değerlendirmeye benzer biçimde AKP için, darbe girişimi kaynaklı başka değişim stratejilerine de ihtiyaç vardır. AKP bu vesile ile anlamış olmalıdır ki, (aslında bilmektedir ki) kendi şeyhini mehdi zanneden tek cemaat FETÖ değildir. İstanbul Barosu olarak daha önce de ifade ettiğimiz üzere, devletin bürokratik örgütlenmesini liyakat temelinden sadakat temeline oturtan ve bunun cemaat temelli olarak gerçekleştirilme-

sini öngören yaklaşım, bu darbe girişiminden ders alınmamış olmasının göstergesidir. Alınmayan dersin maliyetini paylaşan yurttaşlar olarak, geleceğimize dair güvensizlikler beslemekte olmamız, bu temelde değerlendirilmelidir.

Bu sürecin “hukuk güvenliğini” tehdit eden bir noktaya da taşınmış olması da ibret vericidir. OHAL dayanağında anlatılmaya çalışılan antidemokratik uygulama ve yaptırımlar ile özellikle de muhalefetin sindirilmesi bağ-

lamında elde edildiği düşünülen fırsatların şevkle kullanılması, bugünü kurtarıyor gibi görünse de, tarih karşısında mahkûmiyeti ifade edecektir.

FETÖ/PDY mücadelesi önemlidir ve mutlaka yapılmalıdır. Bu mücadelede, hukuk içinde kalındıkça İstanbul Barosunun tavrı, kumpas davalarındaki FETÖ mücadelesindeki tavrı kadar net olacaktır.

Gelinen noktayı bir yıl sonra değerlendirdiğimizde, Ata-

türk'ün önderliğinde oluşturulan Türkiye Cumhuriyetinin, her bir tuğlasına ne denli ihtiyaç duyduğumuzu ve özellikle “yerden göğe perkitilen” tuğlalar içinden laiklik tuğlası çekildiğinde, bunun hangi “gümbürtüleri” doğurduğunu tespit edebiliyoruz. Bu tespitle ortaklaşmak ihtiyacındayız. 15 Temmuz 2016 bize bunu anlatabilmiş olmalıdır.

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI

OHAL'DE BİR YIL

Baromuz, ülkemizde uygulanan OHAL sürecini ve bu süreçte yaşananları hukuksal açıdan izlemektedir. Sürecin sonunda **İstanbul Barosu Adil Yargılanma Takip Merkezi** tarafından hazırlanacak olan kapsamlı raporun, geride bıraktığımız bir yıla tekabül eden tespitlerinin özeti, kamuoyu ile paylaşılmaktadır:

Bilindiği üzere 21.07.2016 Perşembe günü saat 01.00'den itibaren tüm ülke genelinde ve 90 gün süre ile geçerli olacak biçimde OHAL ilan edilmiştir. TBMM, OHAL kararını 21.07.2016 günlü ve 116 sayılı karar ile hemen onaylamış, bu karar 21.07.2016 günlü Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

OHAL ilk olarak 19.10.2016'dan, ikinci olarak 19.01.2017'den, üçüncü olarak 19.04.2017'den ve son olarak 19.07.2017'den itibaren üçer aylık süreler ile uzatılmıştır.

“Olağanüstü hal (OHAL) bir keyfilik ve denetimsizlik yönetimi değildir.”^[1] Amaç, olağan ve özgürlükçü ortama dönmek olduğundan, geçici fedakârlıklara katlanılır.”^[2] OHAL sürecinde, olağan dönem için güvence altına alınan bazı hakların korunması bakımından devletin üstlendiği yükümlülükleri azaltması (derogation), kişi hak ve özgürlüklerinin olağan dönemde kabul edilenden daha fazla sınırlandırılması gündeme gelmektedir. Ancak, bu sınırlamaların OHAL ilanını gerektiren zorunluluklar dikkate alındığında ölçülü olması, devletlere verilen bu yetkinin kötüye kullanılması öngörülmektedir. Bu kapsamda, bazı hakların OHAL'de dahi sınırlandırılmayacağı, uluslararası hukuktan ve ülkemizin taraf olduğu sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerin ihlal edilemeyeceği kabul edilmiştir.

Anayasa md 15 ve 2395 sayılı

OHAL Kanunu ile bu sürecin temel ilkeleri belirlenmiştir. Anayasa md 90 uyarınca uymak zorunda olduğumuz İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi md 15 ve BM Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme (MSHUS) md 4 ile Anayasa md 15 ile korunandan daha geniş bir alanın OHAL süreci bakımından güvence altına alındığı unutulmamalıdır.

Anayasa md 15 ile yaşam hakkı, işkence ve kötü muamele yasağı, din, vicdan, düşünce ve kanaatleri açıklamaya zorlanamama ve bunlardan dolayı kınanamama, suç ve cezaların geriye yürümezliği ilkesi ve masumiyet karinesi ile ilgili kurallar bakımından yükümlülük azaltılamayacağı öngörülmektedir.

İHAS md 15 ve BM MSHUS md 4 ile bu haklara, kölelik ve borç yüzünden hapsedilme yasağı, hukuk önünde kişi olarak tanınma hakkı, din ve vicdan özgürlü-

ğü ve ayrımcılık yasağı da eklenmektedir. Yine, bu sözleşmelerin bilinen (İHAS ek 6. ve ek 13., BM MSHUS ek 2. ihtiyari) ek protokolleri gereği idam cezası da kesin olarak yasaklanmış bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi'nce 2001 yılındaki 72. oturumunda kabul edilen **29 no.lu Genel Yorum'da**, MSHUS md. 4'de özel olarak listelenen haklara ek olarak Sözleşme kapsamında sınırlanamaz başka belirli yükümlülükler de bulunduğu belirtilmiştir. Bunlardan biri de, "adil yargılanma hakkı" olarak gösterilmektedir: **"Taraf Devletler hiçbir durumda insani hukuku veya uluslararası hukukun egemen kurallarını ihlal ederek, örneğin rehin almak, toplu ceza vermek, özgürlüğü keyfi olarak kısıtlamak suretiyle veyahut da suçsuzluk karinesi de dâhil olmak üzere adil yargılanmanın temel ilkelerinden sapmak suretiyle, hareket etmelerinin gerekçesi olarak Sözleşmenin 4. Maddesine başvuramazlar"**.

OHAL'de alınabilecek kriz tedbirlerinin, usulüne uygun olarak ilan edilip, bağlı olunan uluslararası örgütlerin genel sekreterliklerine, 'nedenleri, süresi, önleme konu olan haklar belirtilerek' bildirilmesi gerekmektedir. Türkiye, 21.07.2016'da Avrupa Konseyi'nin ve BM'nin Genel Sekreterliklerine bildirimde bulunmuştur. İHAS md 15 uyarınca, 15 Temmuz 2016'da FETÖ tarafından gerçekleştirilen silahlı kalkışma sonrası alınacak tedbirlerin İHAS tahtındaki yükümlülüklerin askıya alınmasını (derogasyonunu) içerebileceği bildirilirken, BM MSHUS md 4 uyarınca BM MSHUS'nin 2/3 ile 9, 10, 12, 13, 14, 17, 19, 21, 22, 25, 26 ve 27. maddelerinde öngörülen hakların askıya alınacağı bildirilmiştir.

İHAS için yapılan bu bildirim belirsizliği kadar, BM'e yapının, MSHUS md 4 ile belirlenen dokunulmaz haklar dışında kalan tüm hakları kapsayacak kadar geniş tutulduğu ortadadır.

"Ölçülülük", OHAL ilanına neden olan somut olgularla orantılı tedbirler alınmasını gerektirmektedir. Uluslararası Hukuk, devletlere, olağan dönem tedbirlerinden neden sapıldığını ortaya koyma ödevi yüklemektedir. Bu ödev, OHAL ilanı kadar OHAL süresinin uzatılmasına ilişkin kararların gerekçelendirilmesini ve OHAL içinde alınacak tedbirlerin niteliğini de belirlemektedir.

BM MSHUS bağlamında 1984 yılında ilan edilen Siracusa İlkelere'ne göre, **aykırı önlemler kesin biçimde ve sadece ulusun yaşamına yönelen tehlikeye ilişkin olmalı ve onun nitelik ve boyutları ile orantılı bulunmalıdır (ilke 51). Her bir önlem, 'gerçek', 'açık', 'mevcut' ya da 'yakın' tehlikeye ilişkin olmalıdır ve sadece potansiyel bir tehlikenin bulunduğu değerlendirilmesine dayanarak alınmamalıdır. (ilke 54)"[3]**

İHAM'ın Brannigan ve McBride v. UK[4] kararında, ulusal makamların takdir hakkına saygı ilkesi belirlendikten sonra, bu yetkinin sınırsız olmadığına dikkat çektiği, **"devletlerin, kriz haline ait 'zaruretlerin kati surette gerektirdiği ölçü ve kapsamın' ötesine geçmiş olup olmadıkları hususundaki karar ve hüküm yetkisinin"** kendisinde olduğunu açıkladığı bilinmektedir.

Çıkarılan OHAL KHK'ları Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bildirilmekte ve TBMM'nin onayına sunulmaktadır. Ancak, OHAL KHK'larının Anayasa md 121/3 ve TBMM İçtüzüğü md 128 uyarınca, öncelikle ve ivedi-

dilikle ele alınıp 30 gün içinde onaylanmasına ilişkin kurula uyulmamaktadır. Bugüne kadar çıkarılan toplam 26 OHAL KHK'sından yalnızca 5 adedi TBMM'ce onaylanmıştır.

Çağdaş anayasacılık, bu süreçteki düzenlemelerin Meclisin rolünü teminat altına almasını öngörmektedir. Olağanüstü hal kanun hükmünde kararnemelerinin çıkarılmasıyla bunların Meclis tarafından incelenmesi arasındaki uzun gecikme, söz konusu tedbirlerin, meclis denetimi olmaksızın, o süreç içinde tek taraflı olarak uygulandığı anlamına gelir.

12.12.2016 tarihli Venedik Komisyonu Raporunda dile getirilen bazı önerilerin dikkate alındığı, Bakanlar Kurulu tarafından 02.01.2017 günü kabul edilip, 23.01.2017 günlü Resmi Gazetede yayımlanan KHK'lar ile getirilen yeni düzenlemelerden açıkça anlaşılmaktadır. 667 sayılı KHK md 6/1-a ile 30 güne dek uzatılabilen gözaltı süresinin, 684 sayılı KHK md 10 ile 7 gün olarak belirlenip bazı koşullara bağlı olarak 7 gün uzatılabileceğinin kabul edilmesi, 685 sayılı KHK ile OHAL İnceleme Komisyonunun kurulması gibi. Ancak, iş OHAL süresinin uzatılmasına geldiğinde, uyarıların dikkate alınmadığı görülmektedir.

Sadece ve sadece birey hak ve özgürlüklerini, demokrasiyi, hukuk devletini korumak için çıkılan yolda, bugün itibarı ile ülkemizin tam bir yıldır OHAL ile yönetildiğini görmekteyiz. Geriye bıraktığımız bu bir yıl içinde yaşadıklarımıza baktığımızda, KHK adı altında yapılan düzenlemeler kapsamındaki uygulamaların, sayılan değerlerin korunmasından çok orantısız biçimde ihlal edildiğini, FETÖ ile mücadele olarak gösterilen he- deften sapıldığını görmekteyiz.

KHK çıkararak, Türkiye Varlık Fonu kurulması, kış lastiği ile ilgili düzenlemeler yapılması örneklerinde olduğu gibi, OHAL ilanı ile ilgisiz pek çok konu hakkında KHK ile düzenleme yapılmaktadır. Bu KHK'lar ile Ceza Muhakemesi Kanunu ya da Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun hükümlerinin değiştirilmesi örneklerinde olduğu gibi OHAL sonrasında da geçerli olacak "kalıcı" düzenlemeler yapılması, OHAL'in geçiciliğine, süre bakımından sınırlı tutulması kuralına açıkça aykırı düşmektedir.

Anayasa md 121/2 ile OHAL'de alınacak tedbirlerin kanunla düzenlenmesi öngörüldüğünden, 1983 yılında çıkarılan 2395 sayılı OHAL Kanunu halen yürürlüktedir. Bu nedenle, OHAL KHK'ları ile getirilen tüm düzenlemelerin bu kanun ile çizilen sınırlara bağlı kalması gerekir. Çıkarılan KHK'lar ile de söz konusu Kanuna göndermeler yapılmaktadır ama bir içerik denetimi yapıldığında aynı sonuca varılamamaktadır.

Cumhuriyet savcılarını, OHAL kapsamında olmayan soruşturmalarda dahi çağrılısa gelebilecek kişiler hakkında gereksiz yakalama, hatta yakalanmamış kişiler hakkında gözaltı kararları verebilmektedir. Gözaltı süreleri, hala kabul edilemeyecek kadar uzundur ve gözaltında tutulan kişilere avukatların erişimi hala makul olmayacak biçimde engellenmektedir. Bir avukatın hukuki yardımından yararlanma olanağının bulunmadığı bu süreçte, kolluğun mülakat vb. adlar altında ön ifade alma alışkanlığının tüm hızıyla sürdüğü ileri sürülmektedir. Tutuklama kararından sonra da avukat görüşmeleri (haftada bir gün, bir saat gibi) süre bakımından kabul edilemez biçimde sınırlandırılmaktadır. Görüşmelerin ses

ve görüntü kayıt eden araçlarla izlenmesi, bu görüşmelere infaz koruma memurlarının katılarak müdahalede bulunması, avukat ile tutuklu arasındaki belge alışverişinin bu memurların içerik denetimine bağlanması, silahlı kalkışmanın hemen sonrasında ve OHAL'in ilk ilan edildiği günlerde, silahlı örgütten kaynaklanabilecek tehlikenin giderilmesi için başvuru bir tedbir gibi algılanmışsa da, aradan geçen zaman içinde bu uygulamada bir yumuşama gösterilmemesi, savunma hakkının kullanımında yeni bir düzene geçildiğini ortaya koymaktadır.

Kamuoyuna ve Baromuza yansıyan bilgilere bakıldığında, ortaya çıkan manzara şöyledir:

Bugüne dek (667'den 692'ye) 26 adet OHAL KHK'sı çıkarılmış, bunlardan yalnızca 5 adedi (667,668, 669, 671 ve 674) TBMM'ce onaylanmıştır. Geriye kalan 21 KHK, Anayasa md 121/3 ve TBMM İçtüzük md 128'deki açık düzenlemeye karşın hala TBMM tarafından onaylanmamış, böylelikle bu KHK'ların yargısal denetimine olanak sağlanmamıştır.

668, 669, 670, 672, 675, 677, 679 sayılı KHK'lar ile doğrudan meslekten çıkarılan kamu görevlisi sayısı, 105.500'e ulaşmıştır. Meslekten çıkarılan hâkim ve savcılarının sayısı 4238 olarak belirlenmiştir. Böylelikle kamudan uzaklaştırılan kişilerin toplam sayısı 111.240'a ulaşmaktadır. Bu kişilerden 35.639'u sonradan göreve iade edilmiş olup, 32.180 kişinin açığa alındığı bildirilmektedir. Halen 159 gazeteci, 11 milletvekili tutukludur.

Adalet Bakanlığı verilerine göre (13.06.2017 itibarı ile), FETÖ/PDY soruşturmaları kapsamında hakkında şüpheli/sanık sıfatı ile işlem yapılan kişi sayısı 161.785'dir. Bunlardan 131.000'i

gözaltına alınmış, 50.436 kişi tutuklanmıştır. Tutuklular içinde 2 Anayasa Mahkemesi üyesi, 104 Yargıtay üyesi, 41 Danıştay üyesi, 3 HSYK üyesi, 2.492 hâkim ve savcı, 7.143 asker (169'u general/amiral), 8.849 polis, 24 vali, 73 vali yardımcısı ve 115 kaymakam bulunmaktadır.

16 Nisan Anayasa referandumundan sonra yeni oluşturulan HSK da, daha ilk kararnamesi ile istemleri olmadığı halde pek çok kıdemli yargıç ve savcının görev yerini değiştirmiştir.

Devletin kişi için, kişinin evrensel temel hak ve özgürlükleri için var olduğu, hukuk düzeni olmayan bir yapılanmaya da devlet denilemeyeceği, devletin devlet olabilmesi için hukuk devleti olması gerekliliğinin altını çizeriz. Hukuk devletinde tehlikeler ve tehditler ortaya çıktığında, başka çare yoksa ve zorunluluk varsa olağanüstü hal rejimlerine başvurulabilir; ancak OHAL, geçici bir süre için hukuksal düzenin bir parçası olup, OHAL döneminde hiçbir surette hukuksuzluklara sebep olmamak zorunludur.

[1]Anayasa Mahkemesi'nin 10.1.1991 gün ve Esas Sayısı: 1990/25 Karar Sayısı: 1991/1 sayılı kararı

[2] KABOĞLU, İbrahim Ö.; "Anayasa Hukuku Dersleri (Genel Esaslar)", Legal, İstanbul, 2012, s. 263

[3] GEMALMAZ, Semih; Olağanüstü Rejim Standartları (Ulusüstü İnsan Hakları Hukukunda), BDS, İstanbul, 1991, s. 152

[4] Brannigan and McBride v. UK; 26.05.1993, p. 43

TEK TIP ELBİSE; MASUMİYET KARİNESİ VE LEKELENMEME İLKESİNE AYKIRIDIR

Devam eden FETÖ yargılamaları sırasında, bir sanığın duruşmaya “**mesaj veren**” bir giysi ile gelmiş olması nedeniyle, tüm sanıkların duruşmalara “**tek tip elbise**” ile getirilmeleri, tartışma konusu olmaktadır.

Bu tartışma Sayın Cumhurbaşkanı tarafından, Guantanamo yargılamaları örnek gösterilerek başlatılmıştı.

Yetkili kişilerce yapılan açıklamalardan, Adalet Bakanlığının bu bağlamda bir çalışma yapmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Son sözümüzü baştan söyleyebiliriz ki; **bu uygulama “masumiyet karinesi” ve “lekelenmeme” ilkesine aykırılık teşkil eden bir uygulama olacaktır.**

Guantanamo örneği ise, “hukuk algısı ile” tartışılacak bir konu değildir. Hukukla ilgisinin bulunmadığı için Küba toprakları içinde, ayrı bir hukuk (suzluk) uygulanmasına olanak sağlayan alanda gerçekleştirilmiştir.

Oysa bizim yargılama mekanizmamız içinde, Yargıç/Mahkeme Başkanının çok geniş bir yetkisi bulunmaktadır. Bu yetkinin kullanılması suretiyle, “**tek tip elbise**” ile amaçlanan bütün düzenlemelerin yapılabilmesi olasıdır. Uygulamanın yapıldığı ülkelerde, tek tip elbise ile sağlanan başka bir olanak tespit edilmiştir.

Endişe duyuyoruz ki, bir sanığın, infial uyandıran bu giysisi nedeniyle, üstelik Mahkemece gereken yapılmışken, duyulan bu tepkiyi, yeni ve genel bir uygulamaya dönüştürmek, çok başka sakıncaların da davet edilmesine neden olacaktır.

Evrensel hukukun genel kabule ulaştığı ve bu bağlamda hukukun çağdaşlığının ölçütü kabul edilen “**masumiyet karinesi**”, hukuk devleti iddiası taşıyan bir ülkenin konumunu gösteren en önemli ilkelerden birisidir. Mecelle’nin bile “**beraet-i zimet asıldır**” diyerek ifade ettiği bu ilkenin ihlali, çok ciddi sonuçlar doğuracaktır. **Bir hukuk devletinde, suçluluğu mahkeme kararı ile sabit görülmeden şüpheli ya da sanığı hükümlü yerine koymak gibi, bir kimseye - bir erk sahibine- verilmiş yetki olamaz.**

Şüpheli ve sanığın maddi ve manevi varlığı da, kim ya da ne yapmış olduğuna bakılmaksızın insan ve yurttaş olan herkes gibi Anayasa’nın 17. maddesindeki hakkın korunması altındadır. Bu bakımdan Anayasa’nın 38. maddesine göre “suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz” cümlesiyle ifade edilen masumiyet karinesinin sonucu olan ve şüpheliye/sanığa suçlu muamelesi yapılarak onu toplum önünde suçlu konumuna koyacak her türlü tutumdan kaçınmak anlamına gelen “**leke-**

lenmeme” hakkının, AİHM tarafından “**adil yargılanma hakkı**” çerçevesinde görülmekte ve değerlendirilmekte olması, ayrıca ciddiyetle önemsenmelidir. Hiç kuşkusuz bir hukuk devletinde ceza yargılaması yapmanın ve cezalandırmanın amacı şüpheli ve sanığı toplum nezdinde aşağılamak, tahkir etmek değildir. Suçluluğu mahkeme kararı ile sabit görülmeden kişinin suçlu sayılmayacağı ilkesi ve bunun sonucu olan lekelenmeme hakkı, hem hukuksal hem de toplumsal açıdan şüpheli ve sanığın yargısız infazına da engel olmayı zorunlu kılar.

Evrensel hukuk, “sanık” kavramını, özgürlüğü sınırlanmış olmasına karşın, “hükümlü” gibi tanımlamaz. Sanık, bir “tedbir” olarak cezaevindedir. Onun özgürlüğünü kısıtlayan “devlet”, aynı zamanda her alanda ona sahip çıkmak durumundadır. Cezaevi koşullarının tartışma konusu olmasının temel nedenlerinden birisi de budur.

Mevzuatımızda, “tek tip elbise” düzenlemesine olanak sağlayan ve/veya yasaklayan bir hükmün olmaması, dayanak hüküm açısından avantajlı görülmemelidir. Askeri Ceza Yargılamasında (siyah gömlek/gri pantolon) 1998-2010 arasında uygulanan ve daha sonra kaldırılan bir uygulamanın yeniden devreye sokulması, “**hukuki ihtiyaç**” değil, hukuk eliyle “**siyasal ihtiyacın**

giderilmesi” anlamına gelecektir. Adliyeler, bu tür ihtiyaçların giderileceği mekânlar olmamalıdır.

Kaldı ki, Avrupa Konseyi de, aldığı kararlarında, üye ülkelerin “tek tip elbise” tercihinde bulunmalarını tavsiye edeceğini açıkça vurgulamıştır. **AİHM kararları ile de somutlanan bu bakış açısı, giydirilmesi talimatı verilen elbise ile temin edilmek istenen yararı çok aşan sonuçlar ifade edecektir.**

İstanbul Barosu olarak, adil yargılanmanın “olağanüstü” önemine işaret etmeyi, mevcudiyetimizin nedeni sayarız. Geçmişte, FETÖ ürünü yapılanmaların kendisinden hukuku esirgediği bir kurumsallık olarak, onlardan

hukukun esirgenmemesi gereğine ilişkin yaklaşımlarımızın, başkalarına adil yargılanma ilkesini anımsatmasını diliyoruz. **Çünkü biz, “gerçek suçluların” saptanarak, “cezalandırılmasını” talep ediyoruz.** Adil yargılanma ilkesi uygulanmadan gerçekleşmesi olanağı bulunmayan bu talep, günlük tatminlerin gölgesinde ve politik algı oluşumları içinde sağlanamayacaktır. Siyasal saiklerin gölgesinde oluşturulan hukuksal düzenlemeler, bir de hukuksal öz taşımak yerine, **“talimatın ifası”** niteliği taşırsa, bir süre sonra duvara çarpacaktır. Kaygımız budur.

Bize göre; KHK ile getirilen cezaevi görüşmelerinden, tek tip elbiseye kadar uzanan bu sü-

reç, evrensel hukuk bağlamında içinde sakladığı temel kavramlar itibarıyla, son derece “acemice” yönetilmektedir. Hukukçu olmayanların “infialini” anlamak zor değildir. Zor olan, adında “Adalet” taşıyan Bakanlığın, bu krizin yönetimini, “geleceği biçimlendirecek ve öngörececek şekilde” yapabilmesidir. Bu öngöründe, hukukun evrensel ilkeleri ve bunu yorumlayan AİHM kararları, **olağanüstü** önemli olacaktır.

Aksi takdirde Adalet Bakanlığı; siyasal saiklerle giriştiği popülist uygulamaların, gelecekte **“ihlal”** olarak dönmesine neden olan kurumsallık olarak anılacaktır.

**İSTANBUL BAROSU
BAŞKANLIĞI**

AV. ÖZGÜR AKSOY’U YAŞATACAĞIZ

Bursa’nın Gemlik ilçesinde, boşandığı eşinin açtığı dava sonucunda yapılan icra işlemi nedeniyle terör estiren katil, polis memuru İdris **Büyükdönmez** ile sevgili meslektaşımız **Av. Özgür Aksoy**’u öldürüp, boşandığı kendi eşini de yaraladıktan sonra intihar etti.

Bir boşanma davasının doğurduğu katliamın derin üzüntüsünü yaşıyoruz.

Kaybettiğimiz polis memuru İdris Büyükdönmez ile sevgili meslektaşımız Av. Özgür Aksoy’a Allahtan rahmet diliyoruz. Merhum meslektaşımızın daha geçen yıl evlendiği eşi Av. Çiğdem Aksoy’a da sabır diliyoruz.

Hak arama özgürlüğünün temsilcisi konumunda bulunan avukatlara yönelik olarak yapılan saldırıların, uyar dünyadaki tek tanımı “barbarlıktır”. İnsanlıktan çıkmış bu yaratıkların, çözüm gibi gördükleri katletme eyleminin, hak korumakla görevli avukata ve polise yönlendirilmesi, içinde bulunduğumuz toplumsal yapının ciddi bir sorunudur. Çünkü Av. Özgür Aksoy’un, bu uğurda kaybettiğimiz en son meslektaşımız olmasına dair bütün temennilerimizin, özünde iyi niyet taşıdığını biliyoruz.

Bu vandallar bilmeli ki, avukatlar hak arama özgürlüğünün ve bu bağlamda savunma hakkının temsilcisi olarak, yargulamayı var eden ve o arada adaleti sağlayan kişilerdir. Asıl onların yokluğudur, yok eden adaleti...

Bitirdikleri ömür, Av. Özgür Aksoy’un değil, yurttaşların ömrüdür.

Biz Av. Özgür Aksoy’u yaşatırız, yaşadıkça...

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI

TARİHTE HAKSIZ YARGILAMALARIN GÖLGESİNDE 'SAVUNMANIN SAVUNULMASI'

İstanbul Barosu Dış İlişkiler Merkezi Tarafından **'tarihte haksız yargılamaların gölgesinde: savunmanın savunulması'** konulu forum 22 Temmuz 2017 Cumartesi günü saat 13.30'da Baro Bahçede yapıldı.

Sacco&Vanzetti yargılaması ana temalı toplantıda, konuşmacılar, tarihte yaşanmış Sokrates Davası (M.Ö 400), Jeanne d'Ark Davası (1429), Galileo Davası (1633), Boston Massacre Davası (1770), Dreyfus Davası (1894), Rosenberg Davası (1951), Nelson Mandela Davası (1963) ve Mississippi Davası (1967) gibi ünlü davalar da ele alınarak yapılan hukuk mücadeleleri anlatıldı.

İstanbul Barosu Dış İlişkiler Merkezi Kordinatörü **Ece Bas-**

macı Karalar'ın sunumunu gerçekleştirdiği forumun açılışında konuşan İstanbul Barosu Başkanı **Av. Mehmet Durakoğlu**, tarih boyunca savunmanın savunulmasının ciddi bir sorun olduğunu söyledi.

Demokratik ülkelerde, kendisine hukuk devleti diyen ülkelerde yargının daima cumhuriyetin onuru olabildiğini hatırlatan Durakoğlu, **"Biz henüz bunu başaramadık. O noktada bulunmamızın en temel nedenlerinden birisi savunmaya uluslararası hukukun verdiği değeri yeterince kendi iç hukukumuza yansıtamamış olmamızdan kaynaklanıyor"** dedi.

Durakoğlu, biraz geriye dönüp bakıldığında, özellikle savunmanın yargılama içersindeki yerine

ilişkin çok ciddi değerlendirme hatalarının yapıldığını, üstelik bu hataların yargının avukat dışında kalan sùjeleri tarafından yapılmış olduğuna tanık olduğunu bildirdi.

Bu gelişmeler üzerinde siyasetin etkisini örneklerle değerlendiren Mehmet Durakoğlu şunları söyledi: **"Biz galiba hakimler ve savcılarını avukatın konumunu belirleme noktasında ortak bir değerlendirmeye getiremedik. Bütün bunların ötesinde tarafsız ve bağımsız bir yargıyı sağlayamadığımız için olsa gerek aynı nedenlerle siyaset stratejisinin parçası olmaya dönüşen yargı, kendi içersinde savunmayı dinlemez konuma gelmeye başladı. Siyaset yargının içine girdikçe ister istemez savunmanın etkinliği müthiş şekilde azalmaktadır. Sonuç olarak Türkiye, bugün yargısı bağımsız olmayan, bağımsız olamadığı gibi tarafsız da olmayan bir ülke konumuna geldi. Türkiye'nin hukuk devleti olma niteliğine kavuşmamasının nedenleri arasında**

savunmanın yargı içinde etkin olamamasını görmek gerekir”.

Bu gidişatın ülkenin geleceği açısından onulmaz sorunlar yaratabileceğine dikkat çeken Durakoğlu, konuşmasını şu sözlerle tamamladı: **“Yargıyı siyaset stratejilerinin parçası olmaktan kurtarmak zorundayız, buna bu gözle bakılmasını sağlamak zorundayız. Siyasal konjonktür yargıyı ilgilendiren bir olgu değildir, olmamalıdır. Siyaset projeleri yargı üzerinden saygın kılınmaz. Aksi halde yargı saygınlığını yitirir, adalete güven de ortadan kalkmış olur”.**

Başkan Durakoğlu'nun konuşmasından sonra foruma geçildi.

İstanbul Barosu Dış İlişkiler Merkezi Başkanı **Av. A. Metin Urcin**, forumun uygulama yöntemi hakkında bilgi verdi. Forumda söz alacak konuşmacıların Sacco&Vanzetti yargılamasını temel alarak benzer davalarla ilgili açıklamalar yapacaklarını bildirdi. Urcin konuşmalardan sonra forumun interaktif biçimde sürdürüleceğini anlattı.

Urcin'in konuşmasından sonra foruma geçildi.

Forumda, İstanbul Barosu Meclisi Önceki Dönem Başkan Yardımcısı **Av. Nizar Özkaya**, **Av.**

Bahri Bayram Belen, İstanbul Barosu Dış İlişkiler Merkezi Üyesi **Av. İlyas Çelikaş**, İstanbul Barosu Dış İlişkiler Merkezi Üyesi **Av. Fatma Betül Özdemir**, İstanbul Barosu Dış İlişkiler Merkezi Üyesi **Stj. Av. Kenan Yılmaz**, İstanbul Barosu Dış İlişkiler Merkezi Üyesi **Stj. Av. Umay İrem Uçak**, **Av. Hasan Batuhan Balkani** konuşmacı olarak yer aldı.

Forum konuşmalardan sonra interaktif biçimde devam etti.

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi **Av. Hasan Kılıç** son konuşmacı olarak toplantıyla ilgili bir değerlendirme yaptı.

Hasan Kılıç, tarih sayfaları açıldığında hemen herkesin güçlüğünün yanında yer aldığı sırada bir avukatın çıkıp haksızlıklara kar-

şı mücadelenin bayrağını taşıdığını söyledi. Bunun örneklerine Türkiye'de de rastlandığını belirten Kılıç, “Orhan Apaydınlı, Halit Çelenkler bunun örneklerini vermişlerdir. Bugünkü etkinlikten de çıkaracağımız sonuç budur” dedi.

İstanbul Barosunun tarihi boyunca olduğu gibi çok yakın bir geçmişte adaletsizliğe karşı bir dik duruş sergilediğini, bunun içinde yer almaktan onur duyduğunu hatırlatan Kılıç, **“Biz avukatlar korkmadan, cesur bir şekilde haksızlığa, haksuzluğa karşı direnirsek, bu ülkede pek çok şey değişecektir. Bugünün tarihini de geçmişteki gibi yazacak olanlar, avukatlardır, hukukçulardır”** diyerek sözlerini tamamladı.

MÜFTÜLÜKLERE NİKÂH YETKİSİ ÇOK YÖNLÜ ANAYASA İHLALİDİR, MEDENİ KANUNUN YOK SAYILMASIDIR ACİLEN GERİ ÇEKİLMELİDİR

Istanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi ve İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği olarak, Hükümet tarafından 25 Temmuz'da TBMM'ne sunulan ve Müftülükler nikâh kıyma yetkisi veren Nüfus Hizmetleri Kanununda değişiklik Tasarısının acilen geri çekilmesi talebimizi ve nedenlerini paylaşmak istiyoruz.

Tasarıda Müftülükler resmi nikâh gerekçesinde “vatandaşlarımızın evlenme işlemlerini kolaylaştırmak ve daha kolay ve seri bir şekilde hizmet almalarını

sağlamak amacıyla il ve ilçe müftülüklerine de evlendirme yetkisi verilmektedir” denilmektedir; bu sonuca varmak için Belediyelerin bu konudaki hizmetlerinde hangi zorluklar yaşanmış olduğu araştırılmış mıdır? (Tasarı 6. Md)

Müftülükler dini makamlardır. Evlendirme memuru olarak resmi nikah yetkisi verilmesi, laik Medeni Kanundan vazgeçti. Laiklik ilkesi yurttaşların bir arada yaşamasının, demokrasinin ve kadın haklarının güvencesidir, Tasarı acilen geri çekilmelidir.

Tasarı ile getirilen düzenlemeler başta Anayasa'nın değiştirilmez, değiştirilmesi teklif edilemez ilkelerini ve Medeni Kanunun resmi nikâh hükmünü ihlal eden ve ülkemizde Hukuk Birliğini ortadan kaldıracak niteliktedir, Tasarı acilen geri çekilmelidir.

Anayasa'nın, Cumhuriyetimizin niteliklerinin ve Medeni Kanunun çok yönlü ihlalini içeren Tasarıda, aynı zamanda kadın hakları ihlallerine yol açacak kurallar bulunmaktadır. Örneğin kadının soyadı ile getirilen düzenleme kadının kimlik sorunu-

nu kökleştirecek şekilde Anayasa ve Kadınlara Karşı her Türlü Ayrımcılığın Kaldırılması Sözleşmesini ihlal etmektedir.

Yapılmak istenen değişiklik, kamu hizmetinin sadece bir inanca yönelik düzenlenmesi nedeniyle laiklik ilkesine aykırıdır ve son yıllarda her açıdan ayrıştırılmakta olan toplumun "nikah" üzerinden de bölünmesine yol açacaktır, Tasarı acilen geri çekilmelidir.

Yapılmak istenen değişiklikle çocuk hakları ihlallerine yol açacak kurallar bulunmaktadır. Örneğin, sağlık personelinin takibi dışında doğan çocukların nüfus kaydına sözlü doğum bildirim üzerine kaydedilmesi, anne çocuk sağlığının korunmasız bırakılmasını göz ardı edilmektedir, Tasarı acilen geri çekilmelidir.

İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi, İKKB ve Türk Hukukçu Kadınlar Derneği olarak, çok yönlü ayrıştırılmakta olan toplumda bir de dinsel referansla kutuplaşmaya yol açacak bu Tasarının geri çekilmesini istiyoruz. (Basın açıklaması, 27 Temmuz 2017)

Koordinasyon Kurulu:

Çağdaş Yaşamı Destekleme Der-

neği (ÇYDD), Atatürkçü Düşünce Derneği (ADD), Çağdaş Eğitim Vakfı (ÇEV), İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği (İKKB), Kadın Araştırmaları Derneği (KAD), Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (EĞİTİM - SEN), Eğitim ve Bilim İş Görenleri Sendikası (EĞİTİM-İŞ)

LABEP Katılımcı Kuruluşlar:

İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi, İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği (İKKB), Atatürkçü Düşünce Derneği (ADD), Bilim ve Gelecek Dergisi, 1884 Eğitim ve Kültür ve Dayanışma Vakfı (1884 Vakfı), Cumhuriyet Kadınları Derneği (CKD), Çağdaş Eğitim Vakfı (ÇEV), Çağdaş Yaşamı

Destekleme Derneği (ÇYDD), Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (EĞİTİM - SEN), Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası (EĞİTİM-İŞ), Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF), Kadın Araştırmaları Derneği (KAD), Köy Enstitülerini Araştırma ve Eğitim Geliştirme Derneği (KAVEG), Müzik Eğitimcileri Derneği (MÜZED), Öğrenci Veli Derneği (VELİ-DER), Projeniz Değiliz İnisiyatifi, Sosyal Haklar Derneği, Tüm Öğretim Elemanları Derneği (TÜMOD), Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği (TÜKD), Türkiye Gençlik Birliği (TGB), Ulusal Eğitim Derneği (UED), Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği (YK-KED)

MÜFTÜLÜKTE NİKÂH, CUMHURİYETİN NİTELİKLERİNDEN VAZGEÇİLMESİDİR

Hükümet tarafından TBMM'ne sunulan tasarı ile Nüfus Hizmetleri Kanununda değişiklik önerilmekte ve bu bağlamda Müftülüklere doğrudan nikâh kıyma yetkisi verilmektedir.

- **Bu tasarı ile getirilmek istenen değişiklik**, Anayasaya aykırıdır.
- **Bu tasarı ile getirilmek istenen değişiklik**, toplumda zaten yaşanan kutuplaşmayı zirveye çıkaracak çok ciddi sonuçlar doğuracaktır.
- **Bu tasarı ile getirilmek istenen değişiklik**, başlayan çifte hukuk tartışmasının zeminini güçlendirecektir.

Öncelikle belirtmelidir ki; **Anayasamızın 174. Maddesi, böyle bir düzenlemeye asla olanak vermez.** Resmi nikâh, kimin kıldığıyla ilgili olmanın çok ötesinde anlamlar taşıyan bir ağırlıkla, İnkılâp Kanunları içinde sayılmıştır. Anayasamız, bu kanunun Anayasaya aykırılığının da ileri sürülemeyeceğini öngörmektedir. Daha açık deyişle, Anayasadaki düzenleme, İnkılâp Kanunlarını Anayasa değerinde, ona **"değiştirilemez"** hükmünün atfedilmesine neden olacak bir **"hiyerarşiye"** taşımıştır. Bunun nedeni de, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşundaki tarihsel birikimin yansıması niteliğini taşıyor olmasıdır. İnkılâp Kanunlarının değiştirilmesi, Cumhuriyetin

niteliklerinden vazgeçilmesi anlamını taşır.

Bu tarihsel birikimin kaynağını da **Lozan Antlaşması** tayin etmektedir. Lozan'da bu talep, müzakereci ülke temsilcileri tarafından Türkiye'ye karşı ileri sürülmüştür. Türkiye'nin laik medeni kanun uygulaması ve herkesin **"aynı ve tek"** uygulamaya tabi olacağının teminatını vermesi üzerine müzakereci ülkeler ikna edilebilmiştir. Bu nedenle, ülkemizde azınlıkların tabi oldukları dinsel kurumsal-likların temsilcilerine de, evlendirme memurluğu yetkisi verilmemiştir. Hatta bu hükme itiraz eden Yunanistan'ın Milletler Cemiyeti nezdindeki itirazından sonuç alabilmesi de bu nedenle mümkün olamamıştır. En açık deyişle, Türkiye'nin **"Laik Cumhuriyet"** niteliği, bu sorunun çözüm anahtarı olabilmiştir. Hükümet tarafından tasarlanan değişiklik, bu niteliğin değişmesine işaret edecektir.

Üstelik bu değişiklik, çok ciddi başka sorunların da daveti anlamına gelecektir:

Bir dini makamın bu yetkiyi alması, herkesin tabi olduğu **"laik hukuk kurallarından"** vazgeçilmesi anlamını taşıyacaktır. Vatandaşlar arasındaki bu ayrım, ülkemizdeki başka dinlere mensup yurttaşlarımızın da dini makamlarına evlenme akdinin yapılmasına ilişkin talep açma

yetkisi verecek, Papaz, Haham gibi dinsel makamların da bu yetki ile donatılması kaçınılmaz olacaktır.

Sorun bununla da sınırlı kalmayacaktır. Türk Vatandaşları arasında da, nikâhını Belediye'de veya Müftülüklerde kıyanlar gibi **"çok tehlikeli"** bir ayrım ortaya çıkacak, bu da var olan kutuplaşmayı –üstelik de dinsel temel üzerinden- olağanüstü tehlikeli bir boyuta taşıyacaktır. Ayrışan toplum, Müftülüklerde kıyılan nikâhları, **"dinsel içerikli"** sayarken, Belediyede kıyılan nikâhlara, bu nitelikten yoksun olduğu iddiası ile **"başka türlü"** bakacaktır.

Bu değişikliğin, Türkiye'de **"çifte hukuk"** tartışmasını yeniden gündeme getirmesi de kaçınılmaz olacaktır. Müftülükte kıyılan nikâhın, tabi olduğu hukuksal temelin gündeme gelmesi ve giderek oradaki nikâha ayrı bir **"kutsiyet"** atfedilmesi gibi bir tehlike, toplumun sadece ayrışmasını değil, adalet mekanizmasının bozulmasını da sağlayacaktır. Zaten çok sorunlu olan adalet mekanizmasının, özünden yaralanmasına neden olacak bu tartışma, tamiri mümkün olamayacak yeni bir süreci ifade edecektir.

İçinde bulunduğumuz zaman dilimi, karşı karşıya bulunduğumuz siyasal/sosyal sorunlar yumağı, bu tartışmaları kaldıra-

maz. Ulusal ve uluslararası alanlarda yaşadığımız gerçekliklerin bizi Türkiye Cumhuriyetinin “kuruluş ayarlarına” sevk etmesi gerekirken, bu ayarlardan bir noktada daha uzaklaşmaya neden olacak yeni bir alana yönelinmesi, kimseye yarar sağlamayacaktır. Bu tasarımı gündeme getirenler de bilmelidirler

ki, toplumdaki kutuplaşmanın dinsel referanslı bir ağırlığa bürünmesinin başka ülkelerdeki tarihsel sonuçları çok ağır olmuştur. Herhalde istenen, beklenen veya arzulanan bu değildir.

Bu tasarı, yaklaşan seçimler nedeniyle toplumdaki duyarlılıkları kaşıyan ve özü itibarıyla “oy

konsolidasyonunu” amaçlayan bir stratejinin parçası ise, kullanılan enstrüman yanlıştır, tehlikelidir ve ölçsüzdür.

Bu tasarı ivedilikle geri çekilmelidir.

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI

TAKSİLERDE SES VE GÖRÜNTÜ KAYDI YARGIYA TAŞINDI

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün taksilerde kamera kaydının yapılmasını zorunlu kılan genelgesinin iptali ile yürütmesinin durdurulması için İstanbul Barosu Başkanlığı'nca Ankara 17. İdare Mahkemesi'nde dava açıldı.

İstanbul Barosu Başkanlığı adına Ankara 17. İdare Mahkemesi'ne başvuran Avukat Atilla Özen dilekçesinde şu ifadelere yer verdi:

“19 Temmuz 2017 tarihinde, İstanbul'da faaliyette bulunan kimi taksilerde ses ve görüntülerin kayda alındığı görülmüştür. Aynı tarihte internet ortamında yapılan araştırmada, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 16 Şubat 2017 tarih ve 35662 sayılı yazısı uyarınca bu uygulamanın başlatıldığı öğrenilmiştir. Bu yazıda, ‘Başta terör olayları olmak üzere, meydana gelen adli olayların araştırılması, delillere ve faillerine ilişkin bilgilere hızla ulaşılması ve nihai olarak suçların aydınlatılabilmesi amacıyla şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılan taksi, minibüs ve otobüs cinsi taşıtlarda en az 7 gün süreyle kayıt yapabilen, ön dış ve iç kamera ile kayıt cihazlarının bulundurulması ve aktif halde tu-

tulmasının zorunlu kılındığının bildirildiği anlaşılmıştır’ denildi.

“GÖRÜNTÜLERİN KAYDI ÖZEL HAYATIN GİZLİLİĞİNİ İHLAL ETMEKTEDİR”

“Bu zorunluluk uyarınca, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile İstanbul Taksiciler Esnaf Odası'nın (İTEO) ‘Güvenli Taksi’ projesi kapsamında, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce, taksilere kamera takıldığı öğrenilmiştir” denilen dilekçede şu ifadelere yer verildi: “Taksi içerisindeki kişilerin, kişisel veri olan ses ve görüntülerin kayda alınması, Anayasa, yasa ve uluslararası mevzuata aykırıdır. Üstelik kanun olmaksızın, genelge ile bunun sağlanması, Anayasaya aykırıdır. Gerek kamusal, gerekse özel alanda, kişisel veri olan bireylerin ses ve görüntülerinin kaydı, özel hayatın gizliliğini ihlal etmektedir. Taksilerde genelde siyasi düşünce açıklamaları yapılabilmektedir. Bu nedenle bu verilerin alınması, istismara açık bir durum yaratabilecektir”

“HUKUKİ AÇIKLIK SAĞLANMAMIŞTIR”

Dilekçede, “Genelgede 7 gün, Taksiciler Odası Başkanının, 30

gün verilerin kaydının tutulacağı açıklamasından da anlaşıldığı üzere, bu kayıtların ne kadar süre ile hangi amaçla ve hangi durumlarda kullanılabileceğine ilişkin hukuki belirlilik de bulunmamaktadır. Genelge yayınlanmamış, kamunun denetimine ve tartışmasına sunulmamıştır. Toplumun bütününe ilgilendiren böylesi önemli bir konuda hukuki açıklık sağlanmamıştır. Yasal bir dayanak olmaksızın, uygulamanın kapsam ve sınırları, usul ve esasları bir yasadaki düzenlenmeksizin, toplanan verilerin ileride başka bir şekilde kullanılmayacağına dair bir güvence mevcut olmaksızın yapılan düzenleme, hukuka aykırılık teşkil etmektedir” ifadelerine yer verildi.

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI VE İPTALİ İSTENDİ

Dilekçenin sonunda, “Emniyet Genel Müdürlüğü'nün, taksilerde kamera kaydının yapılmasını zorunlu kılan genelgesinin yürütmesinin durdurulması ile iptali, yargılama giderleri ile ücreti vekâletin karşı tarafa yükletilmesi saygılarımla vekâleten arz ve talep olunur” denildi.

OLAĞANÜSTÜ HALE KARŞIN ADİL VE ETKİLİ MUHAKEME HAKKI

İstanbul Barosu Adil Yargılama Takip Merkezince düzenlenen OHAL Forum Dizisinin ilki, 6 Temmuz 2017 Perşembe günü saat 14.00'da Baro Kültür Merkezi Konferans Salonunda yapıldı.

Forumun açılışında konuşan İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi **Av. Prof. Dr. Serap Keskin Kızıroğlu**, 21 Temmuz'dan bu yana, yaklaşık bir yıldır OHAL rejimi altında yaşadığımızı söyledi.

Ortada bir OHAL olmadığı halde daha önce Meclis'te görüşülen iç güvenlik yasasının içersine anayasamızda yer alan OHAL kavramlarına ilişkin yasa hükümleri serpiştirildiğini belirten Kızıroğlu, OHAL'e geliş sürecini şöyle anlattı: **"Geliyorum diyen ve bilinen biri örgüt vardı ve onların her istediği yapıyordu. Bu örgütün anayasal düzene ve cumhuriyete bir tehdit oluşturduğu yolunda uyarılar da yapıyordu. Örgüt, herkes tarafından bilinen bir yapıydı. 17-25 Aralık'tan sonra örgüt,**

onunla beraber yürüyenler tarafından da görülür hale geldi. Devletin kılcak damarlarına sızdılar. Bir yandan FETÖ örgütü sızıntıları ile mücadele edilirken, bir yandan da benzer başka cemaatlerle aynı yolda yürünmeye devam edilmemelidir. Bu yönetsel yanlışlar devleti çatırdatıyor".

Devletin ciddi bir örgütlenme olduğunun altını çizen Kızıroğlu, devletin insan için, temel hak ve özgürlükler için var olduğunu, hukuk düzeni olmayan bir yapılanmaya da devlet denilemeyeceğini, devletin devlet olabilmesi için hukuk devleti olması gerektiğini bildirdi. Serap Keskin Kızıroğlu, hukuk devletinde tehlikeler ve tehditler ortaya çıktığında, olağanüstü hal rejimlerine başvurulduğunu, bu rejimlerin geçici bir süre için hukuksal düzenin bir parçası olduğunu, ancak hukuksuzluklara sebep olmaması gerektiğini anlattı.

Adil Yargılama Takip Merkezi Başkanı **Av. Aynur Tuncel Yazgan**, adil yargılanma, geniş kapsamlı bir hak olduğunu vurgula-

dı ve bu hakkın alt başlıklarının da bulunduğunu söyledi. Adil muhakeme hakkının bunlardan biri olduğunu belirten Yazgan, bu hakkın adil yargılama hakkının özünü oluşturduğunu bildirdi. Yazgan bu hakkın içinde bulunan ve forumda tartışılacak olan hakları ise şöyle sıraladı: Silahların eşitliği, çelişmelilik, delil elde etme ve delillerin kullanılması kuralları, hukuka uygunluk, değerlendirme dışı bırakılma, kendini suçlamama, tuzağa düşürülme, işleme katılma.

Hukuk devletinde etkili muhakeme hakkına erişimin elverişli olması gerektiğinin altını çizen Aynur Tuncel Yazgan, **"Devlet bu tür hakların düzenlenmesi ile başvuru yollarını sağlamakla yükümlüdür. İçinde bulunduğumuz OHAL koşullarında adil muhakeme hakkını etkili bir şekilde kullanabiliyor muyuz, haklarımız nasıl sınırlandırılıyor, Avrupa hukukunun bize getirdikleri nelerdir, ilan edilen olağanüstü hal ölçütlerine uygun mudur, bu forumda bunları ele alacağız"** dedi.

Adil Yargılama Takip Merkezi Genel Sekreteri **Av. Gözde Şen**, adil ve etkili muhakeme hakkının özellikle bugünlerde çok tartışmalı olan İHAS'ın 6.maddeesinde kendini bulan bir alan olduğunu, bunun dışında ağırlıklı olarak İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin Türkiye hakkında verilen kararları ve Anayasa Mahkemesi'nce verilen kararlar nedeniyle de gündemden düşmediğini söyledi.

Anayasamızın 90. Maddesinin son fıkrası uyarınca temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerle kanun hükümlerinin birbiriyle çelişkili ifadeler içermesi durumunda bu temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşme hükümleri esas alındığını hatırlatan Şen, şu soruyu sordu: **“Peki, İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi kararları ve İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi biz Türk hukukçuları OHAL döneminde ne kadar ilgilendiriyor? OHAL’de Anayasa m. 15 göz önüne alındığında bu faydayı sağlamanızın önünde engel teşkil ede-**

cek durumlar nelerdir? İHAM, OHAL İnceleme Komisyonuna verdiği destekle kendi fonksiyonunu ve de Sözleşme’nin fonksiyonunu re’sen bertaraf etmiş oluyor mu?”

Forumun ilk konuşmacısı, Antalya Barosu İnsan Hakları Merkezi Üyesi **Av. Hasan Kemal Elban**, detaylara inen konuşmasında hükümet tarafından İnsan hakları Avrupa Sözleşmesinin 15. Maddesine göre, yapılan yükümlülük azaltma bildiriminin içeriği, OHAL döneminde mahkemeye erişim hakkı, çelişmeli yargılama, silahların eşitliği,

hakkaniyete uygun yargılanma, etkili başvuru hakkı gibi güncel sorunları ana ilkeler çerçevesinde değerlendirdi.

İstanbul Barosu Adil Yargılama Takip Merkezinden **Av. Metin Narin** de Anayasa Mahkemesinin OHAL döneminde hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin bakışı, anayasanın 15. Maddesine ait eylemli yorumu ile ortaya çıkan pratikle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

İki meslektaşımızın sunumunun tamamlanmasından sonra tartışma bölümüne geçildi.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN BAĞIMSIZLIK BELGESİ LOZAN ANTLAŞMASI

Istanbul Barosu'nun, her yıldönümünü bilimsel etkinliklerle kutladığı Lozan Antlaşmasının 94. Yılında da gelenek değişmedi. 21 Temmuzda İstanbul Barosu Kültür Merkezinde gerçekleştirilen etkinliğe meslektaşlarımız ve halkımız yoğun ilgi gösterdi.

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı **Av. Hüseyin Özbek**, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı Başkanı **Prof. Dr. Sibel Özel** ve Araştırmacı Yazar **Cengiz Özakıncı**'nin katılımıyla gerçekleşen panelin takdimini CUMER (İstanbul Barosu Cumhuriyet Araştırmaları Merkezi) Yürütme Kurulu Üyesi **Av. Ömeralp Pulatoğlu** yaptı.

Panelin açış konuşmasını yapan İstanbul Barosu Başkanı

Av. Mehmet Durakoğlu, Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş belgesi olan Lozan'ın her yıl değişik açılardan değerlendirildiğini söyledi. İstanbul Barosu'nun gelecek yıllarda da Lozan Konferansını değişik açılardan değerlendirmeye devam edeceğini, bunun devamlılık arz eden kurumsal bir tutum olduğunu vurguladı.

CUMER Yürütme Kurulu Başkan Yardımcısı **Av. Saliha Karakuzulu**, Lozan'ın önemini vurgularak başladığı konuşmasında, Lozan'ın ülke ve İstanbul Barosu için ne anlama geldiğini anlattı. Lozan etkinliğini niçin önemsediklerini açıkladıktan sonra ilk sözü **Av. Hüseyin Özbek**'e verdi.

TBB Başkan Yardımcısı Özbek, konuşmasına İstanbul Barosu'na teşekkürle başladı. Ku-

rumsal sorumluluk ve ciddiyetinden ötürü İstanbul Barosu için Lozan'ın konjonktürel değil, düzenli ve devamlı bir ilgi konusu olduğunu söyledi. İstanbul Barosu'nun 10 yılı aşkın bir süredir aksatmaksızın düzenlediği Lozan konferans ve panel notlarının kurum yayını olarak kitaba dönüştürülmesinin önemine işaret etti. Bu kitapların konuyla amatör olarak ilgilenenler kadar, akademik anlamda ilgi duyanlar açısından da ciddi bir kaynak teşkil ettiğine dikkat çekti.

Lozan'ın öneminin anlaşılabilmesi için **ŞARK MESELESİ (Doğu Sorunu)** kavramlarının ne anlama geldiğinin bilinmesinin zorunlu olduğunu söyledi. Batı Emperyalizminin dilinde Şark Meselesinin, topraklarının emperyalistlerce paylaşılmasıyla Osmanlı İmparatorluğunun tas-

fiyesi demek olduğunu vurguladı.

I.Dünya Savaşının çıkış nedeninin **Şark Meselesi** olduğunu, emperyalist devletlerin, Osmanlı'nın mirasını, masa başında sulh yoluyla paylaşımında uzlaşmadıkları için harbin kaçınılmaz hale geldiğini söyledi. Osmanlı imparatorluğunun kurbanı olacağı savaşa sürüklenmesinin kaçınılmaz hale geldiğini, savaş dışı kalabilme olanağının kalmadığına dikkat çekti. Büyük Savaşın ilk yılı olan 1914'te Osmanlı saf dışı bırakmayı uman bağlaşıkların (İngiltere, Fransa, Çarlık Rusya'sı, İtalya, Yunanistan) Türklerin ummadıkları direnciyle karşılaştıklarını, savaşın 1918'e kadar uzadığını, her iki taraf için de maliyetinin yüksek olduğunu belirtti.

30 Ekim 1918 Mondros Ateşkesinin bizim için ağır hükümler ve tehlikeli, tuzak maddeler içerdiğini, bunun da kısa sürede belli olduğunu, ülkenin her yandan işgale uğradığını söyleyen Özbek, emperyalistlerin asıl amacının, Türklere Anadolu coğrafyasında bile hayat hakkı tanımayan SEVR ANTLAŞMASI'na imza attırmak olduğunu dikkat çekti.

Türk Milletinin, Mustafa Kemal Paşa önderliğinde 19 Mayıs 1919'a başlattığı **Milli Ayaklanmanın**, 23 Nisan 1920'de meşruiyet organına, yani Türkiye

Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) kavuşmasının çok önemli olduğunu altını çizdi. Uluslararası hukuk meşruiyeti açısından, ülkeyi işgal ve milleti köleleştirmeye karşı halkın direnme hakkının haklılığına ve meşruiyetine dikkat çekti.

Türk Milleti'nin idam fermanı olan Sevr'i zorla kabul ettirmenin tetikçiliği görevinin Yunanistan'a verildiğini söyleyen Özbek, Yunanistan'ın **Küçük Asya Macerasının**, Anadolu Bozkırlarında serapa dönüştüğünü, Atatürk'ün "**Katiller Sürüsü**" olarak tarif ettiği İstilacı Yunan Ordusu'nun ağır bozgunuyla savaşın sona erdiğini belirtti.

Kasım 1922'de başlayan ve 24 Temmuz 1923'e kadar süren **Lozan Barış Konferansı**'nda, Atatürk'ün tabiriyle asırlık hesapların görüldüğünü söyleyen Özbek, emperyalist bloğun, yarım kalan Sevr'in kendilerine sağladığı olağanüstü kazançları, Lozan'da kaybetmek istemediklerinden ötürü konferansın çok zorlu geçtiğini anlattı.

Emperyalist bağlaşıkların lideri İngiltere başta olmak üzere I.Dünya Savaşı galiplerinin, Lozan'da Osmanlı imparatorluğunun mirasına konmak ve Türk Devletini sömürge statüsünde tutmak, Türk tarafının ise, ekonomik, siyasi, hukuki bağımsızlık düşüncesinden vazgeçmediği için konferansın kesildiğini ve

tarafların ülkelerine döndüğünü hatırlattı.

Konferansın kesintiye uğradığı Şubat 1923'te İzmir'de düzenlenen İKTİSAT KONGRESİ ile genç Türkiye'nin dünyaya, ekonomik, siyasi, hukuki, mali, askeri, eğitim alanlarında çağdaş ölçütlerde bir devlet ve ulus olma kararlığını ilan ettiğini, bunun da konferansın yeniden toplanmasına ciddi ölçüde katkıda bulunduğunu söyledi.

24 Temmuz 1923'te taraf devletlerce imzalanan Lozan Barış Antlaşması ile Türk Devletinin ekonomik, siyasi, hukuki bağımsızlığının tescil edilmiş olduğunu belirten Özbek, Lozan'ın kazanımlarının titizlikle savunulmasının ve sahip çıkılmasının bu gün için de önemini koruduğunun altını çizerek sözlerini tamamladı.

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı Başkanı **Prof. Dr.Sibel Özel**, Lozan Konferansı'nda önemli tartışma konularından bir olan Kapitülasyonlar konusuna değindi. Batılı emperyalistlerin Osmanlı döneminde süreç içinde sağladıkları ekonomik, ticari, mali, adli kapitülasyonlardan vazgeçmek istemediklerini, Türk tarafının bu konudaki kararlılığını yok etmek için sonuna kadar direndiklerini ayrıntılı olarak anlattı.

Türkiye'nin Lozan Konferansı sürerken, modern bir devlet olmak için yöneldiği köklü devrimlerin, adli, hukuki konulardaki uygar devletleri ve çağdaş demokrasiyi ölçüt alan girişimlerinin çok etkili olduğunun altını çizdi. Lozan Antlaşmasından sonra kabul edilen Türk Medeni Kanunu başta olmak üzere gerçekleştirilen Hukuk Devrimi sonucu Lozan'da tanımlanan, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı azınlıkların da hukuki ayrıcalıklardan vazgeçtiklerini, bu şekilde ülkede hukuk birliğinin

sağlanmış olmasının son derece önemli olduğunu vurguladı.

Yabancılara tanınan ticari, mali, ekonomik ayrıcalıkların, Osmanlı'nın ekonomik gelişmesini ve rekabet edebilme şansını yok ettiğini, bunun Lozan'la aşılabildiğini belirtti.

Araştırmacı yazar **Cengiz Özakıncı**, Lozan Konferansının tutanaklarından örnekler vererek, Lozan'la ilgili çarpıtmaların belgeye dayanmayan, Cumhuriyet ve ulus karşıtı düşüncelerden kaynaklandığını belirtti. Lozan'da Türk heyetinin modern

bir ulus devlet olma kararlığına ve ısrarına karşın, İngiliz tarafının, Türkiye'yi denetimi altında tutacakları, ılımlı bir Hilafet Rejimi ile yönetmek istediklerini anlattı. Saltanat ve Hilafet (Britanya İmparatorluğunun kanatları altında) yoluyla İslam Dünyasındaki sömürü ve denetimlerinin ömrünü uzatmayı amaçladıklarına dikkat çekti.

İzleyicilerin sona kadar ilgiyle takip ettikleri konuşmaların ardından, konuşmacılara teşekkür plakettekinin takdim edilmesiyle etkinlik sone erdi.

YARGITAY BİRİNCİ BAŞKANLIK KURULU İŞ BÖLÜMÜ DEĞİŞİKLİĞİ YAPTI

Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunca alınan 11 Temmuz 2017 tarih ve 245 sayılı iş bölümü değişikliği kararı 18 Temmuz 2017 tarih ve 30127 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun iş bölümü değişikliği kararı şöyle:

06.01. 2017 Tarihli ve 29940 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 680 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5. maddesince 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 46. maddesinin beşinci fıkrasında yer alan **“Yargıtay Ceza Genel Kuruluna”** ibaresi **“Yargıtay ilgili ceza dairesine”** değiştirilmiş ve aynı maddenin altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmış,

29.04.0217 Tarihli ve 30052 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 690 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. maddesince 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 46. maddesinin mülga altıncı fıkrası “Ağır ceza mahkemesinin görevine giren kişisel suçlarla ilgili suçüstü halinde genel hükümlere göre yürütülen soruşturma sonucunda dosya, düzenle-

nen fezlekeyle birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir. Hâkim kararı gerektiren işlemlere dair Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının talepleri ile kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlara yapılan itirazlar hakkında, soruşturma konusu suçların en ağırına bakmakla görevli Yargıtay ceza dairesini numara itibarıyla izleyen ceza dairesi başkanı tarafından karar verilir. Suçun son numaralı ceza dairesinin görevine girmesi halinde talebi inceleme yetkisi Birinci Ceza Dairesi Başkanına aittir. Hâkim kararı gerektiren işlemlerde başkanın verdiği kararlara karşı yapılan itirazı numara itibarıyla izleyen ceza dairesi başkanı inceler. Son numaralı daire başkanının kararı, Birinci Ceza Dairesi Başkanı tarafından incelenir. İddianame hazırlanması hâlinde kovuşturma Yargıtay ilgili ceza dairesince yapılır.” şeklinde yeniden düzenlenmiş,

06.01.2017 tarihli ve 29940 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 680 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2. maddesince 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 14. maddesinin üçüncü fıkrasına eklenen ve **“Yargıtayın ilk derece mah-**

kemesi olarak bakmakla görevli olduğu davalarda, iş yoğunluğunun zorunlu kılması halinde Birinci Başkanlık Kurulu bir veya birden fazla daireyi sadece bu işlere bakmak amacıyla görevlendirebilir. Bu durumda, görevlendirilen dairenin bakmakta olduğu işler, bir sonraki takvim yılı beklenmeksizin Birinci Başkanlık Kurulu tarafından başka dairelere verilebilir.” şeklinde düzenlenen (f) bendi ile 2797 Sayılı Yargıtay Kanununun 46. maddesinde yapılan düzenlemeler sonucu görevli Daireyi belirlemek üzere toplanıldı,

Gereği Görüşüldü:

Yukarıda sayılan düzenlemeler ışığında kovuşturma işlemlerini yürütmek üzere DOKUZUNCU CEZA DAİRESİ'nin görevlendirilmesine,

Dokuzuncu, Onuncu ve Yirminci Ceza Dairelerinin (1/3) bakmakta olduğu; Madde 185... Zehirli madde katma,

Madde 186... Bozulmuş veya değiştirilmiş gıda veya ilaçların ticareti,

Madde 187... Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak biçimde ilaç yapma veya satma,

Madde 188... Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti,

Madde 189... Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması,

Madde 190... Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanımını kolaylaştırma,

Madde 191... Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak,

Madde 192... Etkin pişmanlık,

Madde 193... Zehirli madde imal ve ticareti,

Madde 194... Sağlık için tehlikeli madde temini,

Madde 195... Bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranma,

Madde 196... Usulsüz ölü gömülmesi,

2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkındaki Kanuna ilişkin işler, 3298 sayılı Uyuşturucu Mad-

delerle ilgili Kanuna ilişkin işler,

5898 sayılı Uçucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığının Korunmasına Dair Kanuna ilişkin işler,

İşlerin Dokuzuncu Ceza Dairesinin görev alanından **ÇIKARILMASINA,**

Onuncu ve Yirminci Ceza Dairelerinin bakmakta olduğu (1/3) oranındaki işlerin (1/2) olarak yeniden **DÜZENLEMESİNE,**

Dokuzuncu Ceza Dairesinin halen incelemesinde bulunan işlerin (1/2) oranında Onuncu ve Yirminci Ceza Dairelerine UYAP sisteminden sıralı olarak DEVRİNE,

Yayımlı tarihinden on gün sonra uygulanmak üzere derhal Resmi Gazetede yayımlanmasına,

Yargıtay Hukuk ve Ceza Genel Kurulları Başkanlıklarına, Daire Başkanlıklarına ve Yar-

gıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ile Yargıtay Kararları Dergisinde yayınlanmak üzere Yayın İşleri Müdürlüğüne;

Barolara ve avukatlara duyurulmasını sağlamak üzere Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına;

Elektronik ortamda hazırlanan bir örneğinin, UYAP dosya gönderme formu ekranında yapılacak düzenlemelerde esas alınmak üzere Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına,

Mahkemelere duyurulmak üzere Adalet Bakanlığına gönderilmesine;

Yapılan düzenlemelerin Yargıtay, HSK ve Adalet Bakanlığı internet sitelerinde yayımlanmak suretiyle uygulayıcıların zamanında bilgi edinmelerinin sağlanmasına,

11.07.2017 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Aslı Gibidir.

BARONET ÜZERİNDEN ALINAN FAALİYET BELGESİ 1000'İ AŞTI

Bilindiği üzere faaliyet belgeleri **Baronet** üzerinden alınabilmektedir.

Elektronik olarak verilen belgenin, ilgili kurum/kuruluş tarafından doğrulanması amacıyla **İstanbul Barosu Elektronik Belge Sistemi** üzerinden oluşturulan faaliyet belgesi üzerinde bulunan onay kodu ile <https://belgedogrulama.istanbulbarosu.org.tr> adresinden veya sitemizin üst bölümünde bulunan "belge doğrulama" seçeneğinden doğrulama yapılabilmektedir. Doğrulama başarılı olduğunda belge PDF formatında açılmaktadır

İngilizce olarak da alınabilen elektronik faaliyet belgesi, akıllı cep telefonlarından Karekod okuyan uygulamalar ile elektronik belgenin sağ üst tarafında bulunan kare kod okutularak, daha hızlı ve kolay bir şekilde doğrulanabilmektedir.

02.05.2017 tarihinde başlayan **Baronet - Elektronik Faaliyet Belgesi** uygulaması üzerinden 05.07.2017 tarihine kadar 1293 adet faaliyet belgesi alınmıştır.

AVUKATLAR METRİSTEKİ TUTUKLULARLA 24 SAAT GÖRÜŞME YAPABİLECEK

Adalet Bakanlığı Metris 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden verilen bilgiye göre, avukatlar müvekkilleriyle 24 saat görüşme yapabilecek.

Söz konusu müdürlüğün 5.7.2017 tarih ve 1003 sayılı yazısı şöyle:

İstanbul Barosu Başkanlığına,

Metris 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza infaz Kurumumuz, Bakanlık emirleri gereğince, İstanbul ili Avrupa yakasında tutuklanan-

ların veya hükmün infazı için suç türüne bakılmaksızın ilk getirileceği Kurum olarak belirlenmiş ve hafta içi her gün 16.30 ile 20.30 arasında 30-50 Tutuklu/Hükümlü 'girişi yapılmakta olup, aynı saatler arasında 10-20 Tutuklu/Hükümlünün tahliye işlemleri ile Adliye/Hastaneye sevk edilen Tutuklu/Hükümlülerin tekrar Kuruma giriş işlemleri yapılmaktadır.

Bu nedenle; Ceza infaz Kurumumuza tutuklularla görüşme yapmak üzere gelen baronuz

avukatlarının mevzuat gereğince 24 saat görüşme yapabilme imkânlarının bulunmasının da dikkate alınarak yukarıda belirtilen 16.30 ile 20.30 saatleri arasındaki yoğun iş sirkülasyonu nedeniyle çok acil görüşme durumları haricinde müvekkilleriyle görüşme taleplerinin belirtilen saatler dışında yapmaları hususunda; gereğini bilgilerimize arz ederim.

Mehmet Olcar

Kurum Müdürü-36540

ADANA VE BURSA BÖLGE ADLİYE MAHKEMELERİ FAALİYETE GEÇİYOR

Hâkimler ve Savcılar Genel Kurulu'nun 3.8.2017 gün ve 703 nolu kararı ile Adana ve Bursa Bölge Adliye Mahkemeleri'nin 5.9.2017 faaliyete geçmesine karar verilmiştir. Faaliyete geçirilen Adana ve Bursa Bölge Adliye Mahkemeleri'nin Yargı çevresi ise şu şekilde belirlenmiştir:

a) Adana Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresinin; Adana, Hatay, Mersin, Osmaniye ve Niğde (Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi yargı çev-

resinden Adana, Hatay ve Osmaniye'nin; Antalya Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresinden Mersin; Ankara Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresinden ise Niğde'nin çıkartılarak Adana Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresine dahil edilmesi),

b) Bursa Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresinin; Bursa, Balıkesir, Bilecik, Çanakkale, Kütahya ve Yalova (İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresinden Bursa, Bilecik

ve Yalova; İzmir Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresinden ise Balıkesir, Çanakkale ve Kütahya'nın çıkartılarak Bursa Bölge Adliye Mahkemesi yargı çevresine dahil edilmesi),

illerinin mülki sınırlarını kapsayacak şekilde yeniden belirlenmesine, diğer bölge adliye mahkemelerinin yargı çevrelerinin değiştirilmeyerek aynen devam ettirilmesine karar verildi.

AİDAT BORÇLARININ YAPILANDIRILMASI HAKKINDA TBB DUYURUSU

7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredi borçları faizlerinin yapılandırılması hakkında.

7020 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 27.05.2017 tarih 30078 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Düzenleme uyarınca 31.3.2017 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

7020 sayılı Kanun’un 3. maddesinin 11. fıkrasının “b” bendi uyarınca, Bu Kanun hükümleri; 13.2.2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 6552 sayılı Kanun, 3.8.2016 tarihli ve 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar ile 6736 sayılı Kanuna göre tahakkuk eden alacaklar hakkında uygulanmaz.¹

Anılan Kanununun 4. maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği tarafından kanuna uygun şekilde belirlenmiş olan uygulama esasları şunlardır:

1. Yapılandırmadan yararlanabilmesi için bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonu olan 31.07.2017 tarihine kadar kesenek borçları için alacaklı baroya, staj kredisi borcu için Türkiye Barolar Birliğine başvurulması şarttır.

2. Başvuru yapan kişilerin Baro keseneğinin ve staj kredisi borcunun ödenmemesine bağlı olarak yürütülen levhadan ve sicilden silme işlemleri ile yasal takip işlemleri bu Kanunun yayımlandığı tarihi olan 27.05.2017 tarihini izleyen aydan itibaren taksitlerin ödeme süresinin sonuna kadar durdurulur.

3. Yapılandırmadan yararlanmak isteyen borçluların Kanunda belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmaması, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurumamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin icra harcı alınmaz, yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

4. Avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği 27.05.2017 tarihini takip eden üçüncü ayın sonu olan 31.08.2017 tarihine kadar, kalanın da aylık dönemler halinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereği ile meslektaşlarımıza duyurulmasını önemle rica ederim.

Saygılarımla.

¹Yeniden yapılandırma hükümleri, esasen 1.7.2016 tarihinden sonraki dönemleri kapsamakla birlikte 6736 sayılı Kanun kapsamında başvuru yapamamış borçlulara da yeni düzenlemeden yararlanma imkanı getirmektedir. Bununla birlikte 6736 sayılı Kanundan yararlanmış olan ve taksit ödemeleri devam eden borçluların anılan Kanun kapsamında yapılandırılan borçları kapsam dışında tutulmuştur.

Avukat Metin FEYZİOĞLU
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

BÖLGE ADLİYE MAHKEMELERİNDE DÜZENLEME YAPAN KANUN YAYIMLANDI

Bölge Adliye Mahkemesi (BAM) ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı BAM Cumhuriyet başsavcılığına itiraz yetkisinin verildiği; ceza daireleri tarafından verilen kararlarda sanık lehine ortaya çıkan sonuçların, istinaf kanun yoluna başvurmayan diğer sanıklara

sirayet edeceğinin kabul edildiği, ceza yargılamasında yedi gün olan temyiz süresini onbeş güne, hukuk yargılamasında bir ay olan temyiz süresini, iki haftaya çıkartan; kira ilişkisinden doğan ve miktar veya değeri itibariyle temyiz edilebilen alacak davalarını temyizi kabil kabul

eden 20.07.2017 gün ve 7035 sayılı, “Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 05.08.2017 gün ve 30145 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlandı.

E-DEVLET HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın “E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”in E-Devlet Hizmetlerinde Geçiş Dönemi başlıklı Geçici 1. Maddesinde;

“(1) Kamu kurum ve kuruluşları sundukları ve/veya sunacakları e-Devlet hizmetlerinden kullanıcıların istifade edebilmesi ama-

ciyla gerekli olan kimlik doğrulama işlemi, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 12 ay içerisinde sadece e-Devlet Kapısı üzerinden yapar.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları kendi sistemleri üzerinden sundukları geniş kitlelere hitap eden ve olgunluk seviyesi yüksek olan e-Devlet hizmetlerini, bu Yönetmeliğin yayımı tarihin-

den itibaren en geç 24 ay içerisinde e-Devlet Kapısı üzerinden sunar.”

Hükümlerinin yer aldığı, bu hükümler uyarınca; UYAP Avukat Portal Bilgi sistemine 19.08.2017 tarihinden itibaren sadece E-Devlet üzerinden (e-imza/m-imza ile) giriş yapılabilmesine yönelik çalışma yapılacağı bildirilmektedir.

CEZA MUHAKEMESİNDE UZLAŞTIRMA YÖNETMELİĞİNİN İPTALİ İÇİN DAVA AÇILDI

İstanbul Barosu, 05.08.2017 gün ve 30145 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan «Ceza Muhakemesi’nde Uzlaştırma Yönetmeliği’nin Kimi Maddelerinin İptali İle Yürütmesinin Durdurulması

İçin” Danıştay’da dava açtı.

Bu düzenlemelerin yasaya aykırı olması, yasa ile düzenlenmesinin gerekmesi, yönetmelik çıkartılmasına izin verilen konular olmaması nedeni ile açılan davada,

yasada uzlaştırmacılar arasında sayılan “hukuk öğrenimi görmüş olma koşulunun” yönetmelikle siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye gibi bölümlerle genişletilmesinin iptali istenmiştir.

TUTUKSUZ SANIKLARIN İSTİNAF DURUŞMASINA KATILMAMASI HALİNDE DAVANIN REDDEDİLECEĞİNE İLİŞKİN CMK 281/1-2.C İPTAL EDİLDİ

Anayasa Mahkemesi, 14.06.2017 gün ve 2017/49 E. 2017/113 K. no'lu kararı ile; istinaf kanun yoluna başvuran tutuksuz sanığın, açılacak davanın duruşmasına gelmemesi halinde, davasının reddedileceğine ilişkin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 281. maddesinin 1. fıkrasının 2. cümlesini iptal etti.

DURUŞMA HAZIRLIĞI

Madde 281 - (1) Duruşma hazırlığı aşamasında bölge adliye mahkemesi başkanı veya görevlendireceği üye, 175 inci madde

hükümlerine uygun olarak duruşma gününü saptar; gerekli çağrılarını yapar. Tutuksuz sanığa yapılacak çağrıda kendi başvurusu üzerine açılacak davanın duruşmasına gelmediğinde davasının reddedileceği ayrıca bildirilir.

Tutuksuz sanığın savunma hakkını, bu çerçevede müdafinin yardımından yararlanma hakkını kullanılmaz hale getiren düzenlemenin adil yargılanma hakkıyla bağdaşmadığının belirtildiği ve oybirliği ile alınan karar,

11.08.2017 gün ve 30151 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı.

Oybirliği ile alınan bu karardan sonra, kararın yayınlanmasından önce, 20.07.2017 kabul tarihli, 7035 sayılı "Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 16. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştı. Bu kanun 05.08.2017 gün ve 30145 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştı.

TBB İLE ÖZEL İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ, BAHÇEŞEHİR VE AYDIN ÜNİVERSİTESİ FLORYA HASTANELERİ VE ÖZEL DERİNDERE HASTANESİ ARASINDA SÖZLEŞME İMZALANDI

Türkiye Barolar Birliği ile Özel İstinye Üniversitesi, Bahçeşehir Ve Aydın Üniversitesi Florya Hastaneleri ve Özel Derindere Hastanesi arasında "Tedavi Hizmetleri Alım Sözleşmesi" imzalanmıştır. Anlaşma kapsamında; avukatlar ve stajyer avukatlar

TBB Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu kapsamında olan sağlık hizmetleri için tamamı Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu (SYDF) tarafından karşılanmak üzere herhangi bir ücret ödemeden özel koşullarda tedavi hizmeti alabileceklerdir.

Ayrıca sisteme kayıt yaptırarak üye olan avukatlarımızın bakmakla yükümlü oldukları avukat olmayan eş ve çocukları da bu hizmetlerden aynı koşullarda yararlanabileceklerdir.

KÜÇÜKÇEKMECE İCRA DAİRELERİ VE İCRA MAHKEMELERİ TAŞINDI

Küçükçekmece İcra Daireleri ve İcra Mahkemeleri, B Blok Hukuk Adliyesi binasından Sefaköy Halkalı Caddesindeki A Blok Ceza Adliyesi binasına taşındı.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ¹

Yargıtay ve Türkiye Barolar Birliği (TBB) Disiplin Kurulu kararları uyarınca;

• Avukatın yazdığı dilekçenin Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca ilim ve edebiyat eseri olarak korunması için, konusundaki araştırma yapan bir avukat tarafından edinilen bilgi birikimi, mesleki tecrübe ve mevzuat incelemesi ile yazılabilecek mutad dilekçe tertip ve ifade tarzının üzerinde kabul edilebilecek şekilde, hukuki görüşlerin ve vakıaların sunuluşu, düzenlenişi, bilgilerin derlenişi ve seçilmeleri itibarıyla sahibinin hususiyetini taşıma unsurunu içermesi gerekir.

• Borçluya, baskı ve tehdit içerikli uyarı mektubu gönderilemez.

• Avukat; yanında çalıştırdığı avukat, stajyer avukat ve yardımcıların fiillerinden de sorumludur.

• Yoğun iş yükü, mesleğin özenle yapılmamasının mazereti olmaz.

• Avukat, özel yaşantısında dahi mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmakla yükümlüdür.

• Yetki belgesi veren avukat, davanın sorumluluğundan ve özen yükümlülüğünden kurtulamaz. Birlikte takip ettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zarardan dolayı müvekkile karşı hem şahsen, hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

• İşe başka avukatın da dahil edilmesine makul sürede muvafakat etmeyen avukat, zımnen muvafakat etmiş sayılır.

• Avukat tarafından, müvekkilin

vekaletnamede yazılı adresine yapılacak her tebliğ, kendisine yapılmış sayılır.

• Müvekkilin kesin talimatı yok ise, aleyhe kararlara karşı kanun yoluna başvurulmalıdır.

• Davadan yahut takipten feragat, haczin kaldırılması, duruşmaya girmemek suretiyle davanın müracaata bırakılması, tanık dinlenmesinden vazgeçilmesi, bilirkişi raporuna itiraz etme hakkından vazgeçilmesi, karşı tarafla sulh olunması, alacağın altındaki bir miktar için protokol yapıp kalan kısımdan feragat edilmesi, katılma talebinden ve şikayetten vazgeçmesigibi bir haktan vazgeçme sonucunu doğuran işlemlerde müvekkilden yazılı talimat alınmalıdır.

• Müvekkilin talebi beklenmezsin üstlenilen işin durumu hakkında bilgi verilmeli,

sürekli vekalet sözleşmelerinde uygun aralıklarla müvekkile hesap verilmelidir.

• Alınan mal veya para, yapılan harcamalar, avans ve masrafların nasıl kullanıldığı

hususlarında müvekkile hesap verilmeli, belgeler ibraz edilmelidir.

• Avukatın yargı giderlerini üstlenmesi, meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açar.

• Alınan para yargı giderlerini karşılamaya yetmiyorsa, olası sonuçlar da hatırlatılmak suretiyle müvekkilden masraf getirmesi istenmelidir.

• Avukat, üstlendiği işi takip edip bu konuda müvekkilini yönlendirmekle yükümlüdür.

• Baro tarafından verilen görevlerin, haklı sebepler dışında kabul edilmesi zorunludur.

• Askere gitmek, uzun süre yurtdışına çıkmak gibi uzunca bir süre bürosundan uzak kalmak zorunda olan avukat, müvekkililerini kabul edecek meslektaşının adını Baro'ya bildirmelidir.

• Hâkimin, savcının ve başkaca adalet görevlilerinin reddi veya şikâyet edilmesi Halinde dilekçenin bir örneği Baro'ya verilmelidir.

• Bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edilecek davanın önceden Baro'ya yazılı bildirilmesine ilişkin Meslek Kuralı 27/2. maddesi, Danıştay 8. Dairesi'nin 17.01.2017 gün ve 2016/12242 E. 2017/31 K. no'lu kararı ile iptal edilmiştir.

• Müvekkile karşı ücret için takip veya dava açmadan önce, Baro'ya yazılı bilgi verilmelidir.

• Savunma serbestisi, dava konusu olayın aydınlığa kavuşması, hakkın meydana çıkarılmasına vesile olması amacına hizmet etmelidir. Söylenmesinde ve yazılmasında yarar bulunmayan, davanın aydınlığa kavuşmasında ve hakkın meydana çıkarılmasında hiçbir olumlu etkisi olmayan, hakaret oluşturan yazı ve sözler, savunma dokunulmazlığı içinde değerlendirilmez.

• Avukatların büro edinme yükümlülüğü, çalışıyor olmaları gerekliliğinin bir

sonucudur. Fiilen avukatlık yapılmaması, levhaya kayıtlı avukatın büro edinme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Av. Atilla ÖZEN

¹ Avukatlık Hukuku, Av. Atilla ÖZEN, Güncellenerek Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Legal Yayınevi, Ocak 2017 kitabından özet alıntıdır.

KEREM'İN DÜDÜĞÜ

Av. HÜSEYİN ÖZBEK

Son yaprakları da yele verip ak yorganı başına çeken her ağaç kış uykusuna dalar. Son güzden bahara dek süren deren uyku, ağaçlar için geçici ölümdür. Baharla birlikte toprak ısınmaya, doğa uyanmaya başlayınca ölümün yaşamla nöbet değişiminin de zamanı gelmiş demektir.

Kökten gövdeye yürüyen suyla başlayan canlanma kısa zamanda uç dallara kadar uzanır. Yeni filizlerin tomurcuklanıp yapraklanması, çiçeğin meyveye dönmesi su yürümeden olmaz. Suyu köklerinden havayı yapraklarından alan her ağaç, kaderinde yazılı doğa nöbetini vade tamam oluncaya kadar ayakta tutar.

Kaç güz, kaç bahar görmüş, kaç kışı, kaç yazı geride bırakmış bahçedeki ceviz ağacının keyfi yerinde olmalıydı. Dallardan süren yeni şıvgınların uçları püsküllemiş, filizlerin kabukları kızarmaya başlamıştı. Kök çillerinden en uçtaki çim çim dallara uzanan tatlı ürperişler içinde her zerresinde hissettiği bahar sarhoşluğunun demini birkaç hafta daha sürecekti. Nisan başından beri ağaçtaki kıpırdanışı, canlanıp serpilme-yi kollayan Hüseyin Dede, artık vaktidir diye düşündü. Cevizin su yürümüş, tava gelmiş şıvgınından Kerem'e düdük çıkaracaktı. Ağırdan alıp, Mayıs sarkarsa suyu kaçar, kabuk sertleşir, iş gelecek yıla kalırdı.

İple çekilen Cumartesiler torunların olduğu kadar büyüklerin de bayramıydı. Hafta sonları, dede evinde kahvaltıyla başlayıp, gece yatısıyla sürececek konukluk günleriydi torunların. Dedenin birbirine ulanıp gece yarlarına uzayan masalları, anneannenin tadından yenmez börekleri, çörekleri ayrıcalıklı konuklar gelmeden hazır olurdu.

O cumartesi de yükte hafif, pahada ağır misafirler üçüncü kata kucakta çıktılar. Bilgesu Vahide'nin, Kerem Hüseyin'in kısmetiydi. Torunların kahvaltıya iştahla yumulmasını kendi boğazlarından geçmişçesine hazla seyrettiler. Kahvaltıdan sonra anneanne sofrayı toplarken Kerem dedesiyle aşağı indi. Nisan ortasının serinliğinin yerini Mayıs ılıklığına bırakmış gibiydi.

Sıcakta gölge, soğukta barınak, meyvesiyle çitirdak olmanın ötesindeki marifetleri saymakla bitmez ceviz ağacının. Yıl yıla ulanıp gövde kalınlaştıkça mobilyacıların kesip biçmeye, ustaların işlemeye doyamadıkları eşi bulunmaz bir hazine olup çıkar. Bunların hepsini kulak arkası edip kibirlenmeyen ceviz ağacının kimseyle paylaşmayıp gizlediği bir sırrını da biz deyiverelim. Her bahar çocuklara ayırıp kem gözlerden sakladığı şıvgınlarıyla ter kabuk meyvesinden daha çok övünür. Su yürüyen şıvgınların en düzgünü küçük-

lerin hakkıdır. Kaç güz anadan üryan soyunup, kaç bahar gelin gibi gönenmiş koca ceviz, çocuklara ayırıp, gönüllüce verdiği şıvgının yarasını çabucak onarır. Düdüklük filiz kesilip gövdeden ayrılırken uf bile demez.

Hüseyin Dede'nin kardeşi (amca dede) bahçe duvarına tırmanıp uzandığı filizi usulca keserken içten içe sevindi koca ceviz. Kerem, ilk kez onun dalından çıkarılacak düdüğü ötürecekti. Amca dede, incitmeden filizini alırken; “**Kusura bakma, başısla beni. Bu da Kerem'in hakkı**” diye fısıldadı. Koca Ceviz, âdemoğlunun anlayamayacağı ağaç dilince; “**Zulamda her zaman çocuklar için sakladığım birkaç filiz bulunur. En süygünü sizin kısmetinizmiş. Helali hoş olsun Sarıman Kerem'e**” diye yanıtladı Amca dedeyi. Elinde filizle duvardan inen amca dedenin ardından hep birlikte iki sokak aşağıdaki parka yöneldiler. Kerem, Amca dedenin elindeki ceviz dalına merakla bakıyor, ne yapacaklarını anlamaya çalışıyordu.

Hüseyin dede, parka varınca filizi kardeşinden alıp ilk gördüğü banka oturdu. Ucunu kesip güzelce düzlediği ceviz dalının kabuğunu 10 santim aşağıdan firdolayı çizdi. Tepeye yakın yerden ağız kısmını özenle keserek biçimlendirdi. Çakının sapıyla, cevizin çepeçevre çizdiği kabuktan yukarı-

sını hafifçe dövmeye başladı. Çizgiden yukarısu suyunu verip iyice yumuşayınca dövme işi bitti. Çakıyı yere bırakıp, sağ eliyle çizgiden aşağısını sıkıca tutarken sol eliyle yukarısını ters istikamette çevirmeye başladı.

Dedesinin her hareketini dikkatle izleyen Kerem, çepeçevre kesilen yerden yukarıdaki kabuk tulum gibi çıkarken, altta bembeyaz gövdenin kalışına şaşakaldı. Dede, kavından çıkan yılan misali bembeyaz kalan dalda damak açıp, nefes üflerken havanın girip çıkacağı girintileri biçimlendiriyordu.

Her köy çocuğu babasından, atasından bir kez gördüğünü unutmaz sonrasında oyuncağını kendisi yapar. Hüseyin Dedenin elinde işlediği ceviz dalı, ona çok eskilerde kalmış tasasız çocukluk günlerini, ata yurdunu hatırlatmış, Hızır Nebi misali, İstanbul'dan yüzlerce kilometre öteye, Kastamonu, Araç, Yukarı Yazı Köyüne götürmüştü. Babası Tahsin Çavuş'tan el alıp, Yazı Köyün yazısında yaylasında, kırında bayırında cevizinden, söğüdünden her bahar kaç kez çıkarıp çaldığı, neredeyse unuttuğu düdüğü yıllar sonra ilk kez torunu için yapacaktı.

Kerem; **“Dedeciğim ne yapıyorsun?”** diye seslenese, Hüdaverdi Parkı'nda düdük çıkarırken, canlanan çocukluk anılarının ardından uzaniverdiği Yazı Köy gezisi epey uzun

sürecekti. Biz, artık suyu çekilmiş, uzun kış uykusuna hazırlanan son güz ağacı gibiyiz. Torunlarımız Kerem, Bilgesu, Ege, Lara, su yürüyen birer ilkbahar filizi diye düşündü. Yürüyen suyla büyüyüp serpilecekler, meyveye duracaklar, gölge verecekler, ana babalar mürüvvetlerini göreceklerdi. İnşallah hayırlı evlatlar olurlar diye iç geçirdi.

Zamandan, mekândan kopup uzak geçmişin anılar deryasına dalıvermişti. Unutulmuş anıların bölük pörçük parçaları göz önünden, bellekten yıldız kayar gibi geçiveriyor, seneler saniyeler içinde tamamlanıp bir sonrakiyle yer değiştiriyordu. Anılar deryasında keyifle kulaç atarken işi de aksatmadı. Bir iki perdahtan sonra düdük tamamdı. Ağzına alıp olanca nefesiyle üflerken, Tahsin Çavuş'un kendisine yaptığı ilk düdüğün heyecanını duydu. İlk üfleşte ses gelmeyince canı sıkıldı. Birkaç kez daha denedi. Ses istenilen tizlikte değildi. Kabuğu çıkarıp gövdeyi biraz daha üştü, damağı düzleyip yeniden denedi.

Kerem'in sevinç çığı, iki eliyle düdüğe uzanırken; **“Dedeciğim bana ver. Hadi, hadi, çabuk”** yakarışı imalatın mükemmelliğini gösteriyordu. Dedenin aldığı düdüğü olanca nefesiyle üflemeğe başladı. Bir iki kısık, kesik öttürüşten sonra sınama yanılma yoluyla doğrusunu çabucak öğrendi.

O anda, parktaki çocukların, havadaki martıların, sokaktaki insanların, çok ötelerdeki evlerde oturanların tek milinin kendisini seyrettiğini, işi gücü bırakıp kulak verdikleri düdüğünün sesiyle mest olduklarını düşündü.

Evin bulunduğu Hüdaverdi Sokağına girdiklerinde düdüğü daha bir hızlı öttürmeğe başladı. Bakkal Emin Amca, Berber Murat, Sucu, tek mil komşular, mahalle çocukları, kapılara in-sin, pencerelere yığılsın, bütün mahalle duysun, düdük çalışını seyretsin istiyordu.

Eve yanaştığında olanca nefesiyle üflemeğe başladı. Bopyun damarları büsbütün çıkmış, ağzında tuttuğu nefesten avurtları şişmişti. Apartmandakilerden önce Koca Ceviz duydu filizinden yapılan düdüğün sesini. Koca gövdesi köklerinden çim çim dallarına, en uçtaki yaprağına kadar sevinçle titredi. Dünyanın en güzel düdüğünün en güzel sesi hiç dinmesin istiyordu.

Bende ne filizler var. Yeter ki çalacak Keremler olsun diye iç geçirdi. Mahallenin çocuklarını, geriden gelecek Keremleri düdüksüz bırakmamak için, bahçedeki diğer ağaçların tanıklığında o gün bir kez daha ant içti.

KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU'NDA HUKUKA AYKIRI DEĞİŞİKLİKLER

Çelik Ahmet ÇELİK

I- GENEL AÇIKLAMA

1) Sigorta şirketlerinin yüksek miktarda tazminat ödedikleri ve zarar ettikleri yakınmalarına çözüm arayışı içinde, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 90-92-97-99. maddelerinde, 6704 sayılı Torba Yasa'nın 3-6 maddeleriyle bazı değişiklikler yapılmış olup,

a) Tazminat hesaplama yöntemlerinin ve tazminat ilkelerinin Hazine Müsteşarlığı bürokratlarınca (diledikleri biçimde) belirleneceğine ilişkin 90. maddedeki değişiklik, Anayasa'nın "kişilerin uğradıkları zararların **tazminat hukukunun genel ilkelere** göre ödeneceği"ne ilişkin 19/Son maddesine; 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun "tazminatın **sorumluluk hukuku ilkelerine göre** hesaplanacağına" ilişkin 55. maddesine, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "sigorta sözleşmeleri hakkında Türk Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanacağına" ilişkin 1451. maddesine ve insan hakları sözleşmelerine aykırıdır.

b) Ayrıca ispat hakkının sınırlandırılmasına, dava açmadan önce sigortacıya başvuru koşuluna ve sosyal risk ilkesine aykırı rücu hakkına ilişkin 92, 97, 99 maddelerde yapılan değişiklikler, aşağıda açıklanacak olan Anayasa'daki ve temel yasalardaki hükümlere aykırıdır.

2) Şunun iyi bilinmesi gerekir ki, ölüm ve bedensel zararlar nedeniyle **sigorta şirketlerine** karşı açılacak tazminat davalarında **uygulanacak yasa**, Trafik Kanunu'nun değiştirilen madde-

leri değil, özel yasa niteliğindeki Borçlar Yasası'dır.

3) Trafik Yasası'nda, **hukukun temel ilkelerine ve halkımızın çıkarlarına aykırı olarak** 6704 sayılı Torba Yasa ile yapılan değişiklikler, "65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesizlere aylık bağlanması" gibi masum bir başlık altında gerçekleştirilmiş; asıl amaç gizlenmiştir. Bu biçimde "**torba yasa**" uygulaması, yani örtülü biçimde, halkın çıkarlarına aykırı ve **gerçek amaç gizlenerek** yasa yapma biçimi, Roma Hukuku'nda "Lex Caecimia Didia" adlı kanunla yasaklanmış. (**Lex Satura** yasağı)

4) Trafik Kanunu'nun 90-92-97-99. maddelerinin, **yerleşik hukuk sistemini alt üst edersesine**, sigortacıların istekleri ve çıkarları doğrultusunda değiştirilmesi ve sektörün yüzde 90'dan fazlasını ele geçirmiş olan yabancı sigorta şirketlerine temel yasaların üstünde ve özellikle Anayasa'nın 10. maddesindeki "**eşitlik ilkesine, hiç bir kişiye ve zümreye imtiyaz tanınmayacağı**" hükmüne aykırı olarak ayrıcalıklar (**imtiyazlar**) tanınması, geçmişte ülkenin başına bela olan **kapitülasyonları** adeta geri getirmiş, hortlatmıştır.

Aşağıda değiştirilen her bir madde-
denin sakıncaları anlatılmıştır.

II- DEĞİŞTİRİLEN MADDELER HAKKINDA

1- Sigorta Genel Şartları'na yasaların üstünde bir güç tanıyan ve asla uyulmaması gereken 90. madde hakkında:

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun, 6704 sayılı Torba Yasa'nın 3. maddesiyle değiştirilen **90'uncu** maddesinde "**Tazminatlar, genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir**" denilerek, genel işlem şartı (tek yanlı sözleşme) niteliğindeki **sigorta genel şartlarına "yasaların üstünde" bir güç tanınmış** olup, hiçbir hukuk sisteminde olmayan, hukuk ve adalet ilkelerine aykırı ve **mahkemelerin asla uymamaları gereken** bu düzenleme:

a) Anayasa'nın 19/Son maddesindeki "kişilerin uğradıkları zararların **tazminat hukukunun genel ilkelerine** göre ödeneceği" hükmüne;

b) 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 55. maddesindeki "destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararların, bu Kanun hükümlerine ve **sorumluluk hukuku ilkelerine göre hesaplanacağına**" ilişkin emredici nitelikteki hükmüne;

c) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1451. maddesindeki "Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde, **sigorta sözleşmeleri hakkında Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır**" hükmüne;

d) 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 20. maddesi 4. fıkrasındaki kanun veya yetkili ma-

kamlar tarafından verilen izinle yürütülüyor olsa dahi, genel işlem şartı niteliğindeki sigorta genel şartlarının yasalara aykırı hükümlerinin geçersiz olacağı hükmüne;

e) Ayrıca tüm haksız fiil sorumluları ile sigorta şirketleri arasında fark yaratılarak ve sigorta sektörünün yüzde doksandan fazlasına sahip olan yabancı şirketlere, Sigorta Genel Şartlarını diledikleri gibi ve çıkarlarına uygun biçimde değiştirtme olanağı sağlanarak (kapitülasyonları geri getirilmesine) **ayrıcalıklar** tanınması, eski deyimle **"imtiyazlar"** verilmesi, Anayasa'nın 10.maddesindeki **"eşitlik ilkesine, hiç bir kişiye ve zümreye imtiyaz tanınamayacağına"** ilişkin hükmüne;

f) **Hazine Müsteşarlığına**, Sigorta Genel Şartları yoluyla **tazminat ilkelerini ve hesaplama yöntemlerini** (bugüne kadar görüldüğü gibi, sigorta şirketlerinin istekleri ve çıkarları doğrultusunda) **belirleme yetkisi tanınması**, Anayasa'nın 138.maddesindeki hâkimlerin görevlerinde bağımsız olduklarına, **hiçbir organ ve makamın yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceğine, genelge gönderemeyeceğine, telkinde bulunamayacağına** ilişkin hükmüne **aykırıdır**.

g) Burada şu soruyu sormak gerekir: **Mahkemeler, bir tazminat davasında Sigorta Genel Şartları'ndaki tazminat ödeme koşullarına göre mi, yoksa özel yasa olan Borçlar Kanunu hükümlerine ve Yargıtay'ın yerleşik kararlarına göre mi karar vereceklerdir?**

Şöyle de soralım: İşleten ve sürücüye, Borçlar Kanunu hükümleri ve Yargıtay'ın ilke kararları uygulanacak; **sigorta şirketlerine** Yasa'nın değiştirilen 90.maddesinin yollamasıyla Hazine Müsteşarlığı bürokratlarının, sigortacıların istekleri ve çıkarları

doğrultusunda, sorumluluk hukukunun temel ilkelerine aykırı biçimde düzenleyip yürürlüğe koydukları Genel Şartlardaki hesaplama kuralları uygulanacak, diyebilir miyiz?

Daha genel bir soru: Haksız fiillerden, hukuka aykırı her tür olaylardan, iş kazalarından, hekim ve hastane sorumluluklarından vb. doğan zararlara Borçlar Kanunu hükümleri ve Sorumluluk Hukukunun temel ilkeleri uygulanırken, sigorta şirketlerine karşı açılan davalara Genel Şartlardaki kurallar mı uygulanacak? Böyle bir ayrıcalık Anayasa'ya, insan hakları sözleşmelerine aykırı olmayacak mıdır?

Bütün bu soruların yanıtı: Ölüm ve bedensel zararlarda ve tüm haksız eylemlerde özel yasa Trafik Yasası değil, Borçlar Yasasıdır. Bu nedenle **mahkemeler, özel yasa olan Borçlar Yasası'na ve bu yasaya göre oluşturulan Yargıtay kararlarına ve Sorumluluk Hukukunun evrensel ilkelerine göre tazminat hesaplayacak; kararlarını buna göre vereceklerdir.**

2- Dava açmadan önce sigortacıya başvurma koşuluna ilişkin 97.madde hakkında

a) 2918 sayılı KTK'nun, 6704 sayılı Torba Yasa'nın 5.maddesiyle değiştirilen 97'nci maddesindeki "Zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde **dava yoluna gitmeden** önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekir" koşulu, **Anayasa'nın "hak arama hürriyeti"** başlıklı 36.maddesine aykırıdır. Madde hükmüne göre "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

b) Dava açmadan önce sigortacıya başvurma koşulu ayrıca, Anayasa'nın 10.maddesi 1.fıkrasındaki **"kanun önünde eşitlik"** ilkesine de aykırıdır. Çünkü bir trafik kazasında işletene, sürücüye ve başka sorumlu kişilere karşı doğrudan dava açılabilirken, **sigortacıya karşı dava açmanın önceden başvuru koşuluna bağlanması**, gene Anayasa'nın 10. maddesi 4.fıkrasındaki "hiç bir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmayacağı" hükmüne de aykırıdır.

c) KTK 97.maddesinin değişiklikten önceki biçiminde "zarar görenler, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde doğrudan doğruya sigortacıdan istekte bulunabilecekleri gibi dava da açabilirler" deniyordu. Bir daha söyleyelim ki, bize göre, 97.maddede yapılan değişiklik, yani dava açmadan önce sigortacıya başvurma koşulu, KTK'nun değiştirilmemiş olan 95.maddesi 1.fıkrasına göre **"Trafik kazalarından zarar gören üçüncü kişiler yönünden bağlayıcı değildir."**

3- İspat hakkını sınırlayan 99.madde değişikliği hakkında

2918 sayılı KTK'nun, 6704 sayılı Torba Yasa'nın 6.maddesiyle değiştirilen 99'uncu maddesinde "Sigortacılar, hak sahibinin **zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarıyla belirlenen belgeleri**", sigortacının merkez veya kuruluşlarından birine iletildiği tarihten itibaren sekiz işgünü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları içinde kalan miktarları hak sahibine ödemek zorundadırlar" denilmiş olup, ispat hakkının **"genel şartlarda belirlenen belgelerle"** sınırlandırılması, Anayasa'nın 36.maddesi ile 6100 sayılı HMK. 27.maddesinin 2.fıkrası (b) bendindeki "hukuki dinlenilme hakkı" ile **"ispat hakkı"**nın kısıtlanması niteliğindedir ve geçerli değildir.

4- İşleten ve sürücü yakınlarının sigortadan yararlanmalarına ilişkin KTK'nun 92/b maddesi hakkında

2918 sayılı KTK'nun, 6704 sayılı Torba Yasa'nın 4.maddesiyle, işleten ve sürücü yakınlarının "üçüncü kişi" kapsamında, **can zararları** söz konusu olduğunda, işletene ait aracın veya sürücünün kullandığı aracın Trafik Sigortası'ndan yararlanma haklarına ilişkin KTK 92.maddesi (b) bendine iliştirmekle birlikte, (g),(h),(i) bentleri eklenerek (b) bendi etkisiz kılınmaya çalışılmış; özellikle tek yanlı kazalarda işletenin veya sürücünün ölümlerinde, **destekten yoksun kalan yakınların** sigortadan yararlanmaları önlenmek istenmiştir.

Yasanın 92/b maddesi, Sigorta Hukukuna özgü "**sosyal risk ilkesi**"nden kaynaklanan bir düzenlemedir; buna karşı çıkılmaması gerekir. Ancak ne var ki, geniş bir kesim bunu kabul etmemekte, kimileri içlerine sindirememektedirler. Epeydir tartışılan bu konu, yasa değişikliği sonucunu doğurmuş; 92.maddenin (b) bendine dokunulmayıp, (g,h,i) bentleri eklenerek sağ elle verilenin sol elle geri alınması biçiminde oldukça garip bir düzenleme yapılmıştır.

III- DEĞİŞİKLİKLER ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE UYGULANAMAZ

1) **Yasa'daki değişiklikler, KTK. 95.maddesi hükmüne göre, trafik kazalarından zarar gören üçüncü kişilere uygulanamaz** . Çünkü 2918 sayılı KTK'nun 95.maddesine göre: 'Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller **zarar görene karşı ileri sürülemez.**'

2) **Genel işlem şartı niteliğindeki Sigorta Genel Şartları'nın**

Anayasa'ya ve temel yasalara aykırı hükümleri geçersizdir.

2918 sayılı Yasa'nın 90.maddesiyle uyulması ve uygulanması istenilen **Sigorta Genel Şartları**, 6098 sayılı TBK'nun 20-25 maddelerinde yer alan "**genel işlem şartı**" niteliğinde tek yanlı düzenlenmiş basılı tip sözleşmelerdendir. 6098 sayılı TBK'nun 20.maddesi 1.fıkrasına göre: "Genel işlem koşulları, bir sözleşme yapılırken düzenleyenin, ileride çok sayıdaki benzer sözleşmede kullanmak amacıyla, önceden, tek başına hazırlayarak karşı tarafa sunduğu sözleşme hükümleridir. Bu koşulların, sözleşme metninde veya ekinde yer alması, kapsamı, yazı türü ve şekli, nitelendirmede önem taşımaz."

3) Öğretideki görüşler, sigorta genel şartlarının, yasaların emredici hükümlerine aykırı olmayacağı yönündedir.

"**Sigorta Genel Şartlarının, yasaların emredici hükümlerine aykırı olup olmadığı her zaman yargı makamlarınca incelenebilir. Yasaların emredici hükümlerine aykırı görülürse, genel şartlara göre değil, yasanın emredici hükümlerine göre karar verilir.**" (Prof. Dr. Haydar Arseven, Sigorta Hukuku, 1991, Beta Yayını, sf.32-33)

"**Bakanlıkça onanmış olsa dahi, Genel Şartlar emredici hükümlere aykırı olarak düzenlenmişse geçersizdir.**" (İşıl Ulaş, Uygulamalı Sigorta Hukuku, Turhan Kitapevi, 1998)

4) Sonuç olarak:

KTK'nun değiştirilen 90.maddesinin yollamasıyla uygulanması zorunlu hale getirilmek istenen **Sigorta Genel Şartları**, 6098 sayılı TBK'nun 20-25. maddelerine göre "**genel işlem şartı**" niteliğinde bir sözleşme türü olmakla, sözleşmenin taraflarını (sigortacı ile sigorta ettireni) bağlasa da, **KTK'nun 95.maddesine**

göre, trafik kazalarından **zarar gören üçüncü kişileri bağlamaz**. O halde Genel Şartlar ve ekindeki kuralların yasalara aykırı bölümleri, üçüncü kişiler yönünden geçerli değildir.

IV-YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERLE, 6098 SAYILI BORÇLAR KANUNU'NUN 55.MADDESİ DEVRE DIŞI BIRAKILMAK İSTENMİŞTİR

1) 6098 sayılı TBK'nun 55.maddesine göre "Destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararlar, bu Kanun hükümlerine ve **sorumluluk hukuku ilkelerine göre** hesaplanır.

Sorumluluk Hukuku ilkeleri, öğretideki görüşlere, evrensel kural ve kuramlara, yerli ve yabancı yargısal inançlara göre belirlenir. Yasa'nın destek tazminatına ilişkin 53.maddesi ile bedensel zararlarla ilişkin 54.maddesinin uygulanmasında bu ilkeler gözetilir.

İşte, Trafik Yasası'nın değiştirilen 90-92-97-99.maddeleriyle Sigorta Genel Şartlarına yasaların üstünde bir güç tanınarak, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun, İnsan Hakları Sözleşmeleri uyarınca düzenlenen 55.maddesi devre dışı bırakılmak istenmiştir.

2) Yapılan değişiklikler, en temel haklardan olan "**yaşama hakkına**" aykırı ve bir "**insan hakları**" sorunudur. 6098 sayılı TBK'nun 55.maddenin gerekçesinde belirtildiği üzere:

a) İnsan Zararları" olarak da kavramlaştırılabilecek olan bu zararların hesabında Borçlar Kanunu, özellikle yeni 49-55 madde hükümleri, diğer özel yasalar ve **sorumluluk hukuku ilkeleri** gözetilecektir.

b) **Tazminatın önleyici işlevi, insan hakkı karakteri (gözetilerek) zarar vereni ödüllendirmeye sonucunu doğuracak yöntemlerden kaçınılmalıdır.**

c) Tazminat, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinin 1 Nolu ek-protokolün 1 inci maddesi kapsamında özel koruma görmektedir (Anayasa m.90). Yasaya ve hesaplama ilkelerine uygun olarak belirlenen ve denkleştirilen **tazminata artırıcı veya azaltıcı yönde bir müdahale, bu hakkın ve nesafet hukukunun mahiyeti ile bağdaşmaz.**

d) Hâkim tazminat hesabında temel alınan varsayımları, yöntemleri ve hesap işlemini denetleyebilir. Ayrıca **tazminat hesabına ilişkin bilirkişi raporu, diğer davalarda olduğu gibi sorumluluk davalarında da hâkimi bağlamaz.**

Yukarıdaki ilkeler ile Genel Şartlar ekindeki hesaplama kurallarını karşılaştırırsak, yeni düzenlemenin Türk Borçlar Kanunu hükümlerine aykırılığını açıkça görebiliriz.

V-SORUMLULUK HUKUKU İLKELERİNE AYKIRILIK

1- Her sorumluluk türüne göre ayrı bir hesaplama yöntemi uygulanamaz

İnsana verilen zararlar bir bütündür. **Trafik kazaları için ayrı, iş kazaları için ayrı, başka sorumluluk türleri için ayrı hesaplama yöntemleri olamaz.** Genel Şartlar aracılığıyla sigorta şirketlerinin dayattıkları hesaplama yöntemleri tüm sorumluluk türlerine uygulanamaz Ortak bir yöntemde birleşmek ve kurumlar arası uyum sağlamak zorundayız.

2- Sorumluluk Hukukunun evrensel ilkelerine uyulmalıdır.

Hukuk, yalnız yasalarla, tüzük, yönetmelik gibi yasal düzenlemelerle sınırlı değildir. Hukukun evrensel ilkeleri, öğretilerde oluşan ve genel kabul gören kuramları ve kuralları, yargısal inançları vardır. Hukuk, tarihsel, toplumsal, kültürel, geleneksel kuralların tümevarım yoluyla değerlendiril-

dirilmesi sonucu oluşan kuramlar, kurallar ve ilkeler bütündür. Hukuk bütün bu yollardan geçerek adalete ulaşmaya çalışır. **Adalet bir anlamda toplumun vicdanıdır.**

Yukarıdaki tanımların dışına çıkıldığında, yasa koyucunun çıkardığı yasalar ve ülkeyi yönetenlerin uygulamaları, buyrukları, dayatmaları hukuka aykırı olur.

VI- TRAFİĞE ÇÖZÜM YERİNE TAZMİNATI KISITLAMAK YANLIŞTIR

1- Çözüm, tazminatları törpülemek değil, kazaları önlemektir.

a) Trafikteki ve buna ilişkin yasalardaki düzenlemeler ulusal ve yerel bağlamda ele alınamaz. **Ulaşım uluslararasıdır.** Bu nedenle Karşılaştırmalı Hukuk göz önünde tutulmak ve başka ülkelerle uyumlu düzenlemeler yapmak zorunludur.

b) Ülkemizde akıl almaz biçimde trafik kazaları olmaktadır. Sürücü kusurları son on yılın rakamlarına göre yüzde 90-95 civarındadır. Ölümlü ve yaralanmalı kazaların neredeyse tamamına yakınında **"bilinçli taksir"** (TCK.m.22/3) söz konusudur. Yazılı ve görsel yayın organlarında denildiği gibi, çoğu **"katliam gibi kazalar"** en son teknoloji-den yararlanıp, bunların bir tekini dahi yaratamamış, bu araç ve aygıtların nasıl işlediğini dahi doğru dürüst bilmeyen; son otuz yılda kimlik, kişilik ve kültür yozlaşması içinde sorumluluk duygusu körelmiş, insan yaşamının değerini kavramaktan yoksun ülkemiz insanların "sürücü" olduklarında nasıl "canavarlaştıklarının" somut örnekleridir.

b) Uzun yıllardan beri trafik kazalarıyla ve tazminat davalarıyla ilgili konularda yaptığımız araştırmalarla biliyoruz ki, trafik kazalarının en aza indirilmesi hiç de zor değildir. Bunun için

Devletin ve ilgili tüm kuruluşların bir araya gelip harekete geçmeleri yeterlidir. Ama nedense, kazalara herkes seyircidir; üzerinde düşünen, öneren, girişimde bulunan yoktur.

2- Bu bir insan hakları sorunudur

Kazaları azaltma yönünde girişimlerde bulunmak yerine, insan haklarına ve kutsal yaşama hakkına aykırı bir biçimde yasalarda değişiklik yapılarak tazminat haklarının kısıtlanmak istenmesi hiç doğru olmamıştır. Bu bir "insan hakları" sorunudur. Bu bir hukuk ve vicdan sorunudur. Yasalarda değişiklik yapanlar ve yaptırılanlar vicdanlarını yoklamalıdır.

3- Yapılması gerekenler

a) Önce hemen duyarlı, vicdanlı, insan haklarına saygılı, yurtsever yargıçlar, kapitülasyonları çağrıştıran bu utanç verici yasa değişikliğini Anayasa Mahkemesine götürmeli; art arda iptal davaları açılmalıdır.

b) Şunu teslim edelim ki, sigorta şirketleri zarar ettiklerini ileri sürerken haksız da değillerdir. Ülkemizdeki akıl almaz trafik kazalarının sıklığı, oluş biçimleri hiç de olağan sayılabilecek olaylardan değildir. Ama aynı sigorta şirketleri yakınmak yerine, kazaları önleme yönünde çalışmalar yapmalı; Devletin ilgili birimlerine öneriler götürmeli; birlikte çözüm aranmalıdır.

c) Yineleyelim ki, anamalcı bir zihniyetle, insan hakları, yaşama hakkı, sağlık hakkı üzerinde oynamak, bu hakları kısıtlama yolunda girişimlerde bulunmak; yönetimler üzerinde (nasıl yapıyorlarsa) baskılar kurarak yasaları "değiştirmek" bütün bunlar çözüm olmamalıdır.

Bu tür girişimler bize göre, dürüstlük kurallarına aykırı ve hiç etik değildir.

KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI VE BERABERİNDE GETİRDİĞİ SORUNLAR

A. İSMET DEMİRAĞ¹

Yeni Genel Şartlara ilişkin tebliğ Hazine Müsteşarlığı tarafından 14.Mayıs.2015 tarih ve 29355 sayılı Resmî Gazetede yayınlanmış olup, 01.06.2015 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yeni düzenlemenin neler getirdiğini izah edecek olursak;

Öncelikle yeni düzenlenen genel şartlar, gerek yeni Borçlar Kanununda öngörülen hükümlere, gerekse 2918 sayılı KTK'nun ilgili hükümlerine, sorumluluk hukukunun temel prensiplerine ve Yargıtay'ın uzun süredir istikrarla uygulanan kararlarına aykırıdır.

A.3 Sigortanın Kapsamı başlığı altında eski genel şartlardan farklı olarak "Araca bağlı olarak çekilmekte olan römork ve yarı römorkların (hafif römorklar dâhil) veya çekilen bir aracın sebebiyet vereceği zararlar çekicinin sigortası kapsamında" denilerek öteden beri fiilen uygulana gelen kural açıklanma ihtiyacı durulmuştur.

Yine düzenlemede eski Genel Şartlardan farklı olarak,

A.5 KAPSAMA GİREN TEMİNAT TÜRLERİ açık bir biçimde belirtilerek genel şart kapsamındaki teminat türleri belirtilme yoluna gidilmiştir.

POLİÇE KAPSAMI İÇİNDEKİ teminat türleri;

a) Maddi Zararlar,

b) Sağlık Giderleri,

c) Sürekli Sakatlık Teminatı

a) Destekten Yoksun Kalma (Ölüm) teminatı poliçe kapsamı içinde kalmaktadır. Geçici maluliyet neden açıkça izah edilmemiştir tarafımızdan anlayışamamıştır.

Ancak yeni genel şartlar dikkatli incelendiğinde görüleceği üzere

genel hatları itibarı ile sigorta şirketlerinin yürürlükteki yasalara, yerleşik Yargıtay kararlarına aykırı olarak tazminat ödemelerinin gündeme geleceği anlaşılmaktadır.

A.6.Teminat Dışında Kalan Haller başlığı altında,

d) Destekten yoksun kalan hak sahibinin, sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan destek tazminatı talepleri ile destekten yoksun kalan hak sahibinin, sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmakla beraber destek şahsının kusuruna denk gelen destek tazminatı talepleri teminat kapsamı dışında sayılmıştır.

Bu yeni düzenleme ile KTK.92/b maddesine aykırı bir düzenleme getirilmiştir.

6102 sayılı TTK 1451.Md "Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde, sigorta sözleşmeleri hakkında Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır" düzenlemesini getirmiş olup bu hükümden bahisle 6098 sayılı TBK.55.md öngörülen destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararların, bu kanun hükümlerine ve sorumluluk ilkelere göre hesaplanacağına" ilişkin düzenleme tamamen göz ardı edilmiş ve hiçe sayılmıştır.

Yeni genel şartlar ekinde öngörülen düzenleme ile ölen kişinin, sakat kalanın vergilendirilmiş gelire göre tazminat hesaplanacağı öngörülmüş ve devamında belge sunulmamış ise asgari ücretin uygulanacağı koşuluna yer verilmiş olup bu düzenleme Yargıtay'ın uzun süredir devam eden uygulamalarına tamamen aykırıdır. Şöyle ki; yüksek mahkeme birçok kararında vergi kayıtlarının gerçek kazançları yansıtmayacağını, çünkü kişinin kazancını düşük

göstermesinin vergi mevzuatını ilgilendireceğini, vergi kayıtlarının tazminat hesaplarında dikkate alınmayacağını belirtmiştir. Yine yüksek mahkeme uzun yıllar birçok kararında işçinin ücret bordrolarını koşulsuz imzalamaları durumunda dahi, yaptığı işe, uzmanlığına, ustalığına ve kıdemine göre gerçek kazançlarının araştırılacağı yönünde kararlar vermiş iken yeni düzenlemede bu hususlar tamamen göz ardı edilmiştir.

Tazminat hesaplarında şimdiye kadar Yargıtay 17.Hukuk Dairesinin istikrarla uyguladığı tazminatın 1931 Fransız PMF Mortalite tablosuna göre hesaplanması gerektiğine ilişkin uygulamalarından hiçbir makul gerekçe gösterilmeden TRH-2010 yaşam tablosuna göre hesaplanacağı ilkesi getirilmiştir. Bu düzenlemenin tazminat hesaplarındaki sakıncaları ileride somut olarak anlaşılacaktır.

Sonuç olarak: Her yönüyle sorunları birlikte getirecek olan yeni düzenlemenin 6098 sayılı TBK.20 maddesine göre Genel Şartlar Genel İşlem Şartları olduğundan Trafik Sigortasının tarafları (akidi) olan sigortacı ve sigorta ettireni bu yeni genel şartlar bağlasa da trafik kazalarında zarar gören 3. kişileri bağlamayacağından onlar yönünden geçerli olmayacağı kanısındayım.

Tüm açıklanan nedenlerle yeni Genel Şartlar sayılan bu teminatların kapsamındaki zararların nasıl hesaplanacağı yönünde Hazinesinin takdirine ve kıstaslarına göre bir düzenleme getirmiş iken yargının şu ana kadar olan uygulama ve yöntemlerini hiçe saydığından uygulamada ne tür sorunlar çıkacağı önümüzdeki süreçte açıkça anlaşılacaktır.¹

¹ Sigorta Hakemi

İSTANBUL BAROSU TİYATROSU KUŞADASI FESTİVALİNE KATILDI

İstanbul Barosu Tiyatrosu Kuşadası Belediye Tiyatrosunca bu yıl ilk kez düzenlenen Tiyatro Festivaline katıldı.

1-5 Ağustos 2017 tarihleri arasında düzenlenen tiyatro festivali, İstanbul Barosu Tiyatrosunun 'Artiz Mektebi' adlı oyunuyla sona erdi. Kuşadası Belediyesi Erkan Yücel salonunda gerçekleşen festivalde İstanbul Barosu Tiyatrosunun sergilediği **Müjdat Gezen** ve **Kandemir Konduk**'un

yazdığı, **Av. Eren KAYALI** ve **Av. Mehmet Şah ÇELİK**' in yönettiği **"ARTİZ MEKETBİ"** adlı oyun seyircinin büyük ilgisini çekti. Dostluk ve barışa sanat yoluyla katkı sağlamayı amaçlayan festivalde Rafine Sanat tarafından sergilenen 'O Bir renk Değil' adlı oyun da coşkuyla seyredildi.

Festivalin son günü Güvercinada'da düzenlenen kokteylde konuşan Kuşadası Belediye Başkan Vekili Tünk, Kuşadası'nda

bu tür sanat faaliyetlerini görmekten büyük mutluluk duyduklarını, gelecek yıllarda bu tür faaliyetlerin devamı için desteklerini sürdüreceklerini bildirdi. Kuşadası Belediye Tiyatrosu Genel Sanat Yönetmeni Nurten Helik de, ilçede sanatla dolu 5 gün geçirdiklerini belirtti, festivale katılan tüm gruplara ve izleyicilere teşekkür etti.

İSTANBUL BAROSU DERGİSİ 2017-4 TEMMUZ- AĞUSTOS SAYISI ÇIKTI

Baromuzun iki ayda bir yayınladığı İstanbul Barosu Dergisi, yine zengin bir içerikle çıktı. Dergide her zaman olduğu gibi çeşitli hukuki alanlarda yazılmış bilimsel makale ve yargı kararları dergi sayfalarından okurla buluşuyor.

Dergide, 17 bilimsel makalenin yanı sıra, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararları, İcra Hukukuna ilişkin Özel Daire Kararları, Yargıtay 12 ve 19. Daire kararları, yararlı bilgiler, yitirdiklerimiz, nakiller, ayrılmalar ve kavram dizini bölümleri yer alıyor.

Dergi İstanbul Barosu üyelerine ücretsiz dağıtılıyor.

Barosu ve Diyarbakır Barosu'nda adli yıl il birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı. İstanbul Barosu adli yıl açılış nedeniyle adli yıl başlangıcıyla ilgili birer mesaj yayınladı.

Savunmasız adalet olmaz

Yeni adli yılı açılış nedeniyle açıklama yapan barolar yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının sağlanmasını, OHAL'in kaldırılmasını, KHK'lere son verilmesini, Meclis'in kanun koyucu işlevinin yeniden sağlanmasını istedi.

İstanbul Barosu yeni adli yılın başlaması ile ilgili "Adaletsiz savunma, savunmasız adalet olmaz" başlığıyla yazılı bir açıklama yaptı. Yeni adli yıla avukatların kaygı ile başladığı belirtilen açıklamada, OHAL'in fiili bir rejime dönüştürülmesi vurgulandı.

"Bugün yeni bir 'Adli Yıl' başlıyor. Avukatlar, adli yıla kaygıyla başlıyor" denilen yazılı açıklamada, şu ifadelerle yer verildi: "KHK'ler eliyle TBMM işlevsiz kılıyor. Terörle mücadele için

ilan edilen OHAL+KHK rejimi ile elde edilen 'sorumsuzluk', muhalif unsurların sindirilmesi amacıyla kullanılıyor." Savunma hakkının da yok sayıldığı vurgulanan açıklamada, şöyle devam etti: "Savunmanın yılmaz ve özverili temsilcisi olan meslektaşlarımızın, hukuk değerlerini yaşayan ve yaşatan yargı mensuplarımızın ve tüm yurttaşlarımızın yeni adli yılı kutlu ve 'adil' olsun."

Eskişehir Barosu Başkanı Rıza Öztekin, TBB Başkanı Metin Feyzioğlu'nun adli yıl açılış törenlerine dinleyici olarak çağrılmasını eleştirerek, "Yargının aslı ve kurucu unsuru avukatlardır. Biz yok sayılırız, biz de yok sayılırız" dedi.

Adana Barosu Başkanı Veli Küçük, yeni adli yıla yine karanlık bir tabloda

girildiğini belirterek, "Güzel ülkemiz, geçmiş dönemlere özenilerek ismine, 'Külliye' denilen kaçak saraydan, 'tek adam' yöntemi ile yönetilemeyecek kadar büyütüldü" diye konuştu.

İSTANBUL BAROSU BAŞKANI D

Türkiye artık hukuk devleti değil

İSTANBUL Barosu Başkanı Mehmet Durakoğlu, Cumhuriyet tarihinde hiç bu kadar büyük bir yargı krizinin yaşanmadığını söyledi. Yurttaşların adalete olan güveninin yüzde 30'lara bile varamadığını hatırlatan Durakoğlu, "Türkiye bugün hukuk devleti olma niteliğini kaybetmiştir. Bunun nedeni de OHAL, KHK'ler ve anayasal denetim yapmaktan vazgeçen AYM kararlarıdır" dedi. >> CANAN COŞKUN T2'de

SAVUNMASIZ ADALET OLMIYOR

İstanbul Barosu yeni adli yılın başlaması ile ilgili yaptığı açıklamada yargıdaki adalet kavramını tartışmaya açtı...

■ İSTANBUL Barosu yeni adli yıla avukatların kaygı ile başladığı belirtilerek OHAL'in fiili bir rejime dönüştürüldü. Açıklamada, "Avukatlar, adli yıla kaygıyla başlıyor. Alçakça sorularla başlatılan darbe girişiminin önlenmesinden sonra ilan edilen OHAL, amacını gölgede bırakarak, hukuk devleti iddiasını köreltecek boyuta vardırıldı" ifadeleri kullanıldı.

■ HER yıl protestolara sahne olan adli yıl açılışının sakini geçti. Yargıtay Başkanı İsmail Rüstü Cirit son dönemde yargıya güvenini giderek azaldığını belirtirken, yargının bağımsız olması için yürütülen medeni ayın olması gerektiğini söyledi. Törenin CİP Lideri Kılınçlaroğlu da katıldı. Dinleyici olarak davet edilen TBB Başkanı Metin Feyzioğlu ise protesto ederek açılışını geçirdi. 7'DE

OHAL+KHK rejimi

İSTANBUL Barosu yeni adli yılın başlaması ile ilgili yazılı bir basın açıklaması yayınladı: "Alçakça sorularla başlatılan darbe girişiminin önlenmesinden sonra ilan edilen OHAL, amacını gölgede bırakarak, Hukuk Devleti iddiasını köreltecek boyuta vardırıldı. KHK'ler eliyle TBMM işlevsiz kılıyor. Terörle mücadele için ilan edilen OHAL+KHK Rejimi ile elde edilen sorumsuzluk, muhalif unsurların sindirilmesi amacıyla kullanılıyor. Aylarca bir türlü hazırlanamayan iddianamelerle, burun sürtme cezaları verilebiliyor. Anayasa Mahkemesi, varlık nedeni olan anayasal denetimi reddederek, demokratik rejimi küvencesiz kılabiliyor..."

OHAL, amacını gölgede bırakarak, Hukuk Devleti iddiasını köreltecek boyuta vardırıldı. KHK'ler eliyle TBMM işlevsiz kılıyor. Terörle mücadele için ilan edilen OHAL+KHK Rejimi ile elde edilen sorumsuzluk, muhalif unsurların sindirilmesi amacıyla kullanılıyor. Aylarca bir türlü hazırlanamayan iddianamelerle, burun sürtme cezaları verilebiliyor. Anayasa Mahkemesi, varlık nedeni olan anayasal denetimi reddederek, demokratik rejimi küvencesiz kılabiliyor..."

İstanbul Barosu uyardı: Bertolt

İstanbul Barosu Başkanı Mehmet Durakoğlu ile son dönem yürütücülerine konu olan, kamuoyunun talebi haline gelen 'adil kavramı üzerine konuşuldu. Dünyanın büyük barosu olan İstanbul Barosu'nun kanun ve avukatlık rejimi bir arada yürüten Durakoğlu, avukatlık mesleğinin pasize edilmesinden, Anayasa Mahkemesi'nin kendi varlığını sorgulattırın kararlarına kadar pek çok konuda önemli açıklamalarda bulundu.

Önce Ergenekon, Balyoz kumpasları, şimdilerde ise FETÖ soruşturulmalarında alakasız insanların suçlanması, yargıya olan güveni azalttı. Böylesi kaotik bir dönemde İstanbul Barosu'nun başında olmak nasıl bir sorumluluk? Çok ciddi bir sorumluluk. Ben Türkiye'nin Cumhuriyet tarihi boyunca en ciddi yargı krizini yaşadığını düşünüyorum. Bunu sadece bir tespit bağlamında söylemiyorum. Çünkü yurttaşlara da sorulduğunda Türkiye'de adalet olan güvenin yüzde 30'lara bile varamadığını görüyoruz.

Buradaki miladın 2010 referandum olduğunu düşünüyorum. 2010 referandumunu siyasi iktidar tarafından yargıdaki kadroların sağlanması amacıyla gerçekleştirildi. Maalesef biz bunu o zamanlarda yeterince anlamayı başaramadık. O referandum süreci boyunca İstanbul Barosu olarak çok büyük mücadele verdik. 'Hayır' demesini sağlamakla çalıştık ama olmadı. Gelecekteki miladın önce Türk Silahlı Kuvvetleri'nin itibarsızlaştırılmasına yönelik Ergenekon ve Balyoz soruşturmalarına neden oldu; arkasından da yargıda ciddi bir kadrolaşmaya. 15 Temmuz'dan sonra mevcut hakim ve savcılarımız 3'te 1'i görevlerinden ihraç edildi, 4'te 1'i de hapse atıldı. Bu 2010 referandumunun bizi getirdiği temel noktadır. 2010 referandumundan Türk halkı 'evet' demeseydi eğer Türkiye 15 Temmuz darbesini yaşamazdı.

'Adalet mücadelesi herkesin görevidir'

■ Hukukun bu denli hiçe sayıldığı bir dönemde İstanbul Barosu ve hukuk örgütlerinin ne yapması gerekir?

Mücadele etmesi gerekiyor. Herkes ayağa kalktı. Öteden beri bizim sorunumuz konumunda bulunan adalet konusu şimdi toplumsal bir konuma geldi. Bertolt Brecht "Adalet etmek gibi, su gibi gereklidir" diyor. Adalet gerçekten de ekmeğe gibi, su gibi gerekli. Bizim toplumumuzda insanlar aş, iş, ekmeğe, su istiyor ama adalet istemiyorlar. Bu bakış açısını değiştirmemiz gerekiyor. Gelişen süreç bir ölçüde de olsa toplumun adalet duyarlılığını sağlayabilecek bir noktaya doğru toplumu çekiyor. Bu süreçte biz de katkı veremeye çalışıyoruz. Sürecin içinde olmak bizim için son derece önemli. Yargı bağımsızlığı olgusuna karşı toplumun hassasiyetinin sağlanması gerekiyor. Saniyor ki yargı bağımsızlığı avukatın, hâkimin, savcının bir görevidir. Oysa böyle değil. Yargı bağımsızlığı insanca ve onurlu yaşamak demektir, hukuk güvenliği demektir. Alın ak, başı dik olan insanın alın ak başı dik de laşabilmesidir yargı bağımsızlığı. Sabah saat 6'da kapı çalındığında geleceğin sütiçi olması demektir.

Türkiye bugün hukuk devleti olma niteliğini kaybetmiştir ve kaybetmesinin nedeni de 15 Temmuz'dan sonra başlayan süreçte OHAL, ona bağlı çıkarılan KHK'ler ve KHK'lerin anayasal denetimini yapmaktan vazgeçen Anayasa Mahkemesi kararlarıdır. Bunlara yeniden kavuşmadan Türkiye'nin bir hukuk devleti, bir demokratik devlet olması özelliğini yeniden kazanmasını mümkün olmadığı düşünüyorum. Biz de bu anlamda, bu uğurda mücadele vermeye çalışıyoruz.

■ Adalet kavramının içi siyasi iktidar ve dolayısıyla mahkemeler eliyle boşaltılıyorken İstanbul Barosu Başkanlığı görevinizin yanı sıra

avukat olmak nasıl bir şey? Yargı süjelerinin içerisinde OHAL'in, bu dönemin özelliklerinin en çok vurduğu meslek avukatlık mesleği. Çünkü biz KHK'lerle getirilen bazı sınırlamalarla medeniyetle savunma görevimizi bir ölçüde yapabiliyoruz. Soruşturmalarda avukatların dosya numarasını elde etmelerine bile kısıtlama getirildi. Hiçbir avukatın yeni adli yıla umutla girdiğini bilmiyorum. Yeni adli yıla 'daha kötü olabilir mi' kaygılarıyla giriyoruz. Adliyenin bütün odalarından adalet işkurusu gerekerken o kadarla tümünün önüne kapattıkları, kilitlemiş, 'adalet çıkması' diye uğraştığı bir tablonun

Adalet 'Nöbeti'nin de

■ Adalet talebinden bahsetmişken İstanbul Adliyesi'nde avukatların doğrudan bu taleple başladığı 'Adalet Nöbeti' var. Bu nöbeti nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cumhuriyet gazetesine yapılanların ortaya çıkardığı bir nöbet olarak gözüktüyor özü itibarıyla. Ama içeriğine baktığımız zaman Türkiye'deki adalet ihtiyacının ve duyarlılığının gösterilmesi çabasının avukatlar tarafından somutlaştırılmış bir örneğidir bu.

■ Adalet Nöbeti'ne Cumhuriyet iddianamesinin ortaya çıkmasının ardından kendiliğinden başlandı. İlk nöbete polis ve güvenlik görevlileri saldırdı, bir avukatın ayağı, birinin burnu kırıldı. Nöbete 10'uncu haftada katılmış olmanızın nedeni nedir?

Adalet Nöbeti'nin başlaması ile ilgili olan kararlar bano tarafından verildi. Bir kısım avukatlar tarafından verilen bir karardır. O gün için bir gelişme vardı. İlk nöbetin tutulduğu gün Berkin Elvan davası vardı. Güvenlik güçleri ile Adalet Nöbeti başladığı andan itibaren ben burada ilinti içerisindeydim. Konuşmaya çalışıyordum. Onlar Berkin Elvan

davası ile Adalet Nöbeti'ni bir ihsanla doğru olduğunu iddia ediyorlardı. Bunun doğru olmadığını anlatmaya çalıştım. "Böyle bir derdleri yok" avukatların. Yukarıda devam eden dava ile aşığıda devam eden nöbetin alakası yok" dedim. Tamamen tesadüf olarak aynı gün bir araya gelişim olan şeydi. Güvenlik güçleri bir taraftan Berkin Elvan davasında bazı şeyleri kabileceğini düşünerek bunları değerlendirirken, bu taraftan da bu eylemin giderek ona yöneleceğini düşün

GÜNCEL

40

MAYIS HAZİRAN 2017 / 139